

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului“, Sibiu

Foaie politică Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: „Foaia Poporului“, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12.)

Un șlr. pețit prima-dată 14 bani, a doua-ora
12 bani, a treia-ora 10 bani.

Creditul nostru.

Sunt unele ramuri ale activității noastre culturale naționale, unde mijloacele de luminare nu ne prea lipsesc. Tocmai însă în ramul principal, în cel economic, domnește la noi în privința aceasta o sărăcie, care dacă o putem explica prin asupririle îndurate până înainte cu 60 de ani, nu o mai putem însă scuza (desvinovați). De aceea orice luminare pe terenul acesta ne este binevenită și datorită noastră de gazetari-dascăli cere să o vestim poporului.

Nu de mult a apărut o carte „Creditul nostru“, studiu economic-financiar.*) E scrisă de dl. Dr. Pompil Cioban, avocat, care a făcut studii și la Academia comercială. Indemnat de frumosul dar al binefăcătorului nostru, dl. Vasile Stroescu, care a dat 50 de mii de coroane Asociației din Sibiu, pentru ca aceasta să facă cât mai îngrabă studiile trebuincioase pentru înființarea tovărășiilor țărănești, singurele „bănci“, cari sunt cu adevărat folositoare țăranilor noștri, — de altă parte voind să arate, ce am făcut până acum pe terenul acesta, ce greșeli am făcut și cum trebuie lucrat în viitor, dl. Dr. Cioban ne arată în cinci capitole suferințele (stările) economice ale poporului român până la întemeierea „Albincii“, principiile lui Herman Schultze ca reforme în viața noastră economică, creditul țărănimii la noi și în alte țări agricole, creditul produselor agricole și crearea creditului agricol pe seama țărănimii cu ajutorul tovărășiilor.

Lucrarea dlui Dr. Cioban se adresează în rândul întâi cărturalor fruntași, chemați să se gândească și să lucreze pentru înaintarea poporului nostru. Ea conține însă lucruri, pe cari trebuie să le cunoască orice țăran mai inteligent, pentru că dela priceperea Românilor noștri dela sate atârână și izbânda muncii, ce o săvârșesc fruntașii pentru ridicarea noastră economică. De aceea recomandând acestora cu tot dinadinsul lucrarea dlui Dr. Cioban, dăm în cele următoare și câteva spicuri pentru cetitorii noștri.

Luptele din anii 1848/49 ne-au scăpat de robia economică, când munciam pentru așanumiții *nabili*, în cari nu era nimic nobil (cinstit, ales), în schimb însă am intrat într-o robie față de stat. Cea mai însemnată lege economică din timpul acela a fost aceea, care a liberat pământul de sub sarcinile iobăgești, așa că țăranul a devenit proprietar liber și independent de domnul său. Cu toate că pământurile acestea au fost totdeauna ale țărănimii și ele au ajuns să dea roadă și pentru (mai ales!) nobilimea parazită*) numai în urma ne-

maipomenitelor ei înșelăciuni și fărădelegi săvârșite în cursul veacurilor, legea de atunci a hotărât, ca țărănimea să le plătească, să le răscumpere cu bani dela nobili. Răscumpărarea aceasta s'a făcut astfel, că statul s'a însărcinat să o plătească el pe rând, iar banii să-i ia dela țărani, în rate mici, deodată cu celelalte dări. Așa că și astăzi, țăranul român, care s'a văzut ajuns în sfârșit iară stăpân pe pământurile strămoșești, plătește pe lângă dare încă 80 la sută din ea drept răscumpărare nobilimii. Nu ne putem deci mira, dacă țăranul român dă așa de greu înainte, căci după munca lui istovitoare din cursul anului abia se alege -- și nici asta nu totdeauna — cu atâta, cât să-și plătească dările și să-și împace trebuințele neapărate (hrană și îmbrăcăminte) de pe o zi pe alta.

Cea mai mare pedecă pentru înaintarea economică a fost însă lipsa de credit, adică de izvoare, de unde țăranul să poată împrumuta, cu o dobândă mică, sume mai mici sau mai mari, cu ajutorul căroră să-și îmbunătățească plugăria, ca să-i aducă tot mai mult. Bănci încă nu am avut în cei dintâi 25 de ani după revoluție. Lipsind și legile pentru ușurarea creditului estin, nu e mirare, că banul se scumpise mult, iar creditul ipotecar (cu ipotecă, infabulare) lipsia. Nu e mirare, că în astfel de împrejurări rele s'a ridicat o haită întreagă de cămătari, cari jefuiau, cu dobânzi (interese) mari pe nenorocitul, care le cădea în ghieră.

La noi în Ardeal au început Sașii cu înființarea reuniunilor de ajutorare și păstrare. Cea dintâi a fost reuniunea din Bistrița, înființată la 1851. Capitalul era format din depunerile săptămânale de câte 10 cruceri ale membrilor, căroră li se da după ele o dobândă de 5 la sută, iar ceice se împrumutau, plăteau 6 la sută dobândă. Împrumuturi se dau numai membrilor. Aceste reuniuni sunt o mare binefacere pentru membrii lor, căci îi îndeamnă la păstrare, iar când e vorba de împrumuturi, debitorul nu e nevoit să plătească dobânzi mari.

Noi, adică fruntașii noștri, dormiau încă. Somnul acesta ni-a pricinuit o pagubă uriașe. Nobilimea leneșe, rămasă fără iobagi, cari să-i lucreze pe nimic moșiile, și lipsită de pricepere economică, apucă pe mâna cămătarilor și în curând moșiile ei ajung în vânzare. Atunci ar fi fost timpul cel mai minunat, ca să punem de nou mâna pe pământul răpit strămoși-

*) Paraziți sunt ființele, cari trăiesc din sângele și vloga altor ființe, cum sunt purecii, căpușile, stelnițele, (vanțanii) și multe altele. Parazit e și omul, care trăiește din munca altora, fără ca el să muncească.

lor noștri. Dar nu aveam buni, nu aveam credit, nu aveam bănci.

Cel dintâi, care s'a gândit la noi să înființeze o bancă, a fost învățătorul din Rășinari, *Visarion Roman*, care înființează la anul 1868 cea dintâi casă de păstrare românească în Rășinari. Reuniuni de acestea înființează și Ungurii la Cluj, Turda, Murăș-Oșorheiu, Aiud ș. a. Abia s'au văzut însă Ungurii, sau mai bine zis nobilimea lor, apoi orășenii și Jidanii iară stăpâni pe țară în urma pactului dualist, — și principiile lui Schultze, care cerea garanție solidară (unul pentru toți, toți pentru unul) și ajutor numai pentru membri, fură date la o parte. Capitalul acestor bănci nu se mai compunea numai din contribuțiile membrilor, ci mai ales din depunerile nemembrilor și din împrumuturi făcute de reuniune la bănci mari (reescmpt). Împrumuturi nu se mai făceau numai membrilor, ci oricui, care prezentă destulă garanție, că va putea plăti interesele cele mari și capitalul sau că va avea, el și garanții (cavenții) lui, destulă avere, care să fie vândută în caz de neplată. Reuniunile se prefăcură în societăți pe acții, cari împrumutau pe polițe (cambii) cu giranți, cel mai primejdios fel de împrumut pentru țăranii noștri, dintre cari mulți au ajuns la sapă de lemn sau chiar în temniță tocmai de pe urma acestor împrumuturi pe polițe.

Acest fel de bănci le cunoștea răposatul *Visarion Roman*, când s'a apucat cu totdinadinsul de propaganda pentru înființarea unui institut mare românesc, ceea ce i-a și succedat, înființând „Albina“ ca societate pe acții. După ea s'au înființat alte bănci, tot în forma de societăți pe acțiuni. Cu toate că la început, după înființarea „Albincii“, s'au încercat și înființarea de reuniuni de ajutor și păstrare, acestea n'au dăinuit, parte din nepricepere, parte fiindcă în țara noastră au lipsit o lege, care să le asigure existența. Se'nțelege, că nobilimea și jidănimia, cari au în urma unei legi electorale barbare totdeauna majoritatea în dietă, nu au nici un interes să aducă legi bune pentru popor, din contră, să-l țină cât se poate mai mult legat economiceste.

Cu toate însă, că băncile noastre erau înființate pentru câștigul acționarilor, fruntașii noștri au știut să lucreze astfel, încât ele să lucreze încâtva și după celece cerea Schulze. Afară de aceea la noi, ca și la Sași, cinstea în mănuirea banilor dela bănci a stăpânit totdeauna, ceea ce nu se poate zice despre băncile jidano-maghiare.

În numărul viitor vom cunoaște și propunerile de îndreptare, pe cari le recomandă dl. Dr. Cioban.

*) E tipărită la Arad, în tipografia „Concordia“ (tip. >Românului“). Prețul e 2 coroane.

Dieta va fi convocată pe ziua de 17 Septembrie n. întâiu va alege membri pentru delegațiune (dieta pentru afacerile comune ale monarhiei întregi), apoi nu va mai ține ședințe până la 27 Octombrie. In cea dintâiu ședință, guvernul va prezenta proiectele de lege despre *reforma electorală* și despre *împărțirea cercurilor electorale*. După cum spune o gazetă din Viena, cercurile electorale vor fi sporite cu o sută.

Pentru Vlaicu. Vlaicu, care ne-a dus vestea la popoarele din Europa prin aieroplanul *inventat de el*, vrea să facă acum un altfel de aieroplan, mai bun ca celce îl are acum, care e al doilea. Pentru aceasta îi trebuie însă 30 mii de coroane, pe cari n'are de unde să le aibă. Românii din Arad, insuflețiți de faptele aieronautului nostru, au hotărât facerea unei colecte pentru a strânge banii trebuincioși. Numai în Arad s'au strâns aproape 12 mii de coroane.

Procesul din Agram. In capitala Croației s'a început procesul studentului Iukici, care a vrut să impuște pe Cuvai, Croatul renegat, care s'a băgat slugă la guvernul din Pesta, ca să sugrume libertatea națională a Croaților.

Legea electorală în statele civilizate. In Franta, unde eră votul universal, egal și secret, n'au fost mulțumiți nici cu aceasta. Intr'adevăr, se întâmplă in multe cercuri, că majoritatea e numai de câteva voturi. De pildă din 5000 alegători, 2505 votează pentru un candidat, iar celalalt, care a intrunit 2445, rămâne pe dinafară. Camera franceză a votat o lege nouă electorală, care hotărăște, ca și minoritățile (ceice au avut mai puține voturi) să fie reprezentate.

Intr'un stat stăpânit de paraziți, cum e Ungaria, n'avem parte nici de votul universal!

Autonomia catolică — altă primejdie pentru biserica unită română. După cum a spus ministrul de culte și instrucție publică unui gazetar jidano-maghiar, in sesiunea de toamnă a dietei din Pesta va prezenta și un proiect de lege pentru regu-

larea autonomiei catolice. Proiectul îl va prezenta mai întâiu arhierilor maghiari catolici. Pe noi puțin ne-ar privi, ce autonomie vrea să dea bisericii romano-catolice. Dar ministrul și episcopii maghiari vor cu totdinadinsul să vadă in biserica noastră națională greco-catolică tot o biserică romano-catolică și să ne bage într'o oală cu romano-catolicii, pentruca astfel să putem fi mai ușor maghiarizați. Asta arhierii nostri și biserica noastră nu o va suferi odată cu capul. S'a mai făcut odată încercarea să ne vâre și pe Românii uniți in autonomia catolică, dar atât episcopii nostri, cât și poporul a protestat cu tărie împotriva acestei fărădelegi, așa că ministrul de pe vremuri au trebuit să se lase de ideia lor, mai ales că Papa dela Roma încă nu voia să lase să se sdrobească autonomia națională a bisericii unite.

Acum se vede, că la Roma au ajuns să stăpânească dulturile necurate, de aceea poporul român in frunte cu arhierii lui trebuie să fie cu grije și mai mare și lupta contra arhierilor romano-catolici din Ungaria, cari au ajuns niște unelte urite de maghiarizare in slujba guvernelor haine, trebuie să fie și mai strajnică.

Românii n'au ce căuta in tovarășia străinului, care ne jăcmănește de atâtea veacuri.

Goana in contra învățătorilor nemaghiari. După un raport publicat de ministrul de instrucție, in anul școlar trecut au fost dați in judecată 148 de învățatori naționaliști, acuzați de lipsa de patriotism jidano-maghiar și de puțin spor in predarea limbii maghiare.

Dintre acești învățatori, 38 au și fost pedepsiți cu suspendarea din slujbă, pensionarea sau amende in bani. O sută și zece au fost găsiți nevinovați, dovada că de ticăloși sunt o parte mare din inspectorii școlari sloboziți ca niște feară asupra școalelor naționalităților.

Cei mai mulți dintre cei 148 de învățatori acuzați sunt Români, ceice e spre lauda noastră, restul sunt Slovaci și Germani naționaliști (nu Sași!) din Banat.

Intâiu Croat naționalist, apoi catolic. La toamnă e vorba să se țină un mare congres catolic in Viena, la care vor lua parte zeci de mii de catolici, cu mii de preoți și mulți arhierii in frunte. Din Croația încă eră vorba să meargă câteva

mii de credincioși. Aflându-se, că și Cuvaj, călăul libertăților croate, va lua parte la acest congres, cea mai mare parte din preoțimea croată nu va merge, pentruca și in felul acesta să-și arete scârba față de sluga nemernică intrată in slujba străinului.

Intâiu Român, apoi greco-catolic sau greco-oriental! De nu-și perdeau, din vina conducătorilor bisericii mai ales, câțiva Români *limba*, n'ar fi îndrăznit guvernul să vină cu episcopie gr.-cat. maghiară printre Români.

„Republica maghiară“. Cetitorii nostri știu, că cel mai bătăraș deputat din dieta jidano-maghiară, unul Nagy Gyuri, își muncește creerii stricați să înființeze o „republică maghiară“. La un banchet dat redactorilor jidani dela foile din Pesta, Nagy a ținut un discurs, in care a rugat pe studenții jidano-maghiari să-l ajute la înființarea republicei. Aceștia, inflăcărâți de multe celea, au eșit pe stradă urlând după republică. Poliția i-a risipit.

Spaima de tricolorul României. Un proprietar din București, cu numele Zane, plecând spre Paris a trecut prin Arad cu automobilul. Pe automobil avea mici stegulețe cu colorile României, cari știm, că nu sunt așezate ca ale noastre din Ardeal și Ungaria. Poliția din Arad s'a îngrozit însă, când a văzut tricolorul României, și l-a dus pe dl Zane la poliție, unde i-au luat toate stegulețele, poruncindu-i totodată să nu mai dea signale cu trompeta automobilului. Signalele acestea nu erau ca cele date de Huni, când năvăliau cu carnea crudă sub șea, de aceea poliția din Arad le-a socotit nepatriotice.

Ce va fi la toamnă? Gazeta partidului catolic din Ungaria, „Alkotmány“, scrie, că opoziția vrea să pornească la toamnă cea mai strașnică luptă împotriva guvernului. Ea cere, ca Tisza și Lukács să se retragă din viața politică, iar legile militare să mai fie aduse încă odată in dietă și să fie votate după regulamentul cel vechiu.

Apponyi, fariseul cel mai scârbos și dușmanul de moarte al luminării popoarelor din Ungaria, încă se răzoște într'o scrisoare deschisă adresată lui Tisza, pe care-l amenință cu o luptă crâncenă de — vorbe goale apponyiene.

Cu paloșul.

32

Poveste vitejască din vremea descălecatului Moldovei
de
Radu Rosetti.

(Urmasre).

XIV.

Maria este hotărâtă să rămâie credincioasă soțului ei.

Ștefan, într'o dimineață, avu bucuria să vadă pe Anton intrând in odaia lui. Bătrânul oștean, destul de uscăcios din firea lui, rămăsese acuma numai cu pielea și cu ciolanele; el purtă brațul într'o legătură atârnată de gât.

Mare-i fu bucuria când își văzu stăpânul atât de aproape de însănătoșire. Incepă îndată să-i povestească toate câte le auzise despre Păunașul Codrilor atât dela oștenii Cetăței cât și dela țărani care veneau la strajă.

Deodată, Ștefan se bătă pe frunte și, sculându-se in pat, zise cu glasul schimbat.

— Dă-mi răpede hainele.

Anton, crezând că Ștefan voiește să se scoale începă să-l sfătuiască să șadă liniștit fiind încă prea slab pentru a ieși din pat.

— Adu-mi numai decât hainele și nu mai pierde vorbele in zadar, îi strigă cu mânie Ștefan foarte mișcat, nu vrea să mă scol, dar îmi trebuiesc hainele numai decât: aleargă și le cere.

Bietul Anton, văzând că ele nu sunt in odaie, ieși pe cât de iute îl ierta slăbiciunea și se întoarse in curând urmat de o slugă care aducea in brațe hainele pătate de sânge scoase de pe rănit la sosirea lui in Cetate. Ștefan puse îndată mâna pe dolman și, întorcându-l pe fața din intru, începă să pipăie căptușala din partea stângă a pieptului, dar in zadar: căptușala era tăiată in mai multe locuri și într'insa nu se afla nimic.

— Antoane, zise Ștefan și desnădăj-

duirea era întipărită pe fața lui, îmi lipsesc niște cărți al căror cuprins poate fi primejdios pentru o lume întreagă; ele mi-au fost incredințate de vărul meu, Bogdan dela Cuhnia, spre a le aduce unor prieteni de ai săi aice! Știi că la pornirea noastră le-ai cusut in căptușala dolmanului și acuma le-am căutat și ele nu mai sunt nicăiure și că își aduc bine aminte că găsit cineva când m'au adus aice, dar fără a spune ce sunt și de unde sunt.

Anton ieși iar și, după ce zăbăvi cât-va se întoarse cu Părintele Anselm și cu Cavalerul Ulrich care-i spusera că cărțile nu sunt nicăiure și că aduc bine aminte că când au desbrăcat pe Ștefan pentru a-l pune in pat, căptușala dolmanului era ruptă, căci ei căutase cu de amănuntul toate hainele lui pentru a găsi și a pune la o parte lucrurile de preț ce s'ar găsi in ele. In haine nu se aflase nimic, dar oșteanul care fusese găsit zăcând sub cal primise dela tovarășii Păunașului Codrilor împreună cu toate lucrurile Nemților, și a

Episcopia greco-catolică maghiară.

Prin bula papală, care, bătându-și joc de simțămintele noastre naționale, hotărăște sfășierea episcopilor române unite, chestiunea (afacerea) episcopiei gr-cat. nu e încă terminată (sfârșită).

Di Dr. Robescu, corespondentul „Românului“ la Roma, a avut o convorbire cu o înaltă față bisericească din jurul Papei. Acest prelat (arhiereu) i-a spus, că totul s'a făcut în taină, căci afară de Papa, ambasadorul (ministrul) austro-ungar la Roma și secretarul de stat n'a știut nimeni nimic, căci nimeni n'a fost întreat. Ceea ce s'a făcut, zicea cel întreat, e o nenorocire și nimeni nu o credeă, mai ales, că cu o zi înainte de publicarea bulei fusese părintele Dr. Lucaciu în Roma și i se făgăduise, că din toată episcopia aceasta maghiară nu va fi nimic. Chiar și părintelui episcop Dr. Radu dela Oradea îi s'a făgăduit, că episcopia nu se va înființa. Dar ceice făgăduiau lucrul acesta, cu toate că sunt în cele mai înalte slujbe de pe lângă Scaunul papal, nu știau nimic din ceea ce se pregătiă în taină. Toată mișelia a fost pusă la cale de episcopii maghiari romano-catolici, ajutați de Zichy și ministrul de externe Berchtold. Când s'a aflat despre nedreptatea cea mare săvârșită împotriva Românilor uniți, s'a dus chiar și arhiepiscopul romano-catolic din București, Dr. Netzhammer, la Roma, ca să înduplece pe cei chemați să schimbe hotărîrea nebună. Trei zile a stat acolo, dar nici Prea Sfinția Sa n'a putut face nimic.

Întrebând di Dr. Robescu, ce s'ar putea face acum, i s'a răspuns: N'aș ști să vă spun hotărît, dar toată nădejdea mi se pare, că nu este decât în moștenitorul tronului Austriei.

Un redactor dela gazeta „Scara“ din București s'a prezentat la reședința arhiepiscopicească romano-catolică din București, ca să ceară și acolo informațiuni. Înaltul preot, cu care a vorbit, i-a spus, că nu e încă totul pierdut, pentru că și *bulele se pot schimba*, după cum s'au mai și întâmplat. Primejdia este abia la început și ea se poate înlătură, *dacă atât în Tară (România), cât și dincolo (în Ardeal și Ungaria) se va începe o agitație*. Desigur, că la Roma, unde România n'are nici un reprezentant pe lângă Vatican (reședința Papei), care să

apere interesele ei, se va ști atunci, cât de mult au fost atinse drepturile conaționaliilor d-voastră. Trebuie deci pornită o mișcare.

Gazeta italiană „*l'Italie*“ din Roma, care publică de multe ori știri de înalte fețe bisericești din jurul Papei, are un articol, în care zice între altele:

„Ziarele maghiare s'au grăbit să aclame cu entuziasm publicarea bulei, prin care se înființează noua episcopie maghiară. Cei mai mari în aplause la adresa Scaunului papal sunt *calvinistii* din Regatul apostolic al Sfântului Stefan.

Aceasta căldură nemăsurată trebuie să dea de bănuț și ar trebui să îndemne curtea papală să se gândească serios, căci cuvântul din urmă n'a fost încă spus în privința promulgării acestei bule. Rămâne apoi de știut, în ce condiții se va face înființarea nouăi dieceze greco-maghiare și dacă parohiile hotărîte în bulă ca fiind supuse noului episcop vor voi să se lapede toate de naționalitatea lor și să le facă pe poftă Maghiarilor. Prin crearea acestui nou episcopat maghiar, Sfântul Scaun (Papa) a deschis în mod larg porțile unei viitoare schisme (rupturi bisericești).

Comitetul ales de marea adunare națională dela Alba-Iulia a ținut o ședință, în care a hotărît să lupte cu toată puterea împotriva înfăptuirii episcopiei maghiarizatoare.

Dar nici Români amenințați cu rupearea lor dela trunchiul națiunii române, nu se lasă. Un călător prin părțile sătmărene povestește în „Gazeta Transilvaniei“, că poporul este foarte scârbit, când vede, că în mod volnic se dispune a i-se răpi limba culturii; când tot prin volnicie i-se impune limba grecească (veche) în biserica lui română, când autoritățile supreme trec chiar preste porunca lui Christos, care a dispus, ca învățăturile de credință să i-se vestească poporului în limba mamei sale.

Români nostri de pe-acolo sunt hotărîți să lupte cu toată energia să nu fie rupți dela diecezele române. Dacă nu vor isbuti, timp de trei ani se vor folosi de limba lor română, la nici un caz nu vor primi însă limba străină în biserica lor.

Mai mult se vorbește de trecerea lor

la biserica gr-orientală română, dar cu o toamnă oarecare, căci și pentru greco-orientali este în ajun înființarea episcopiei maghiarizatoare. Unii sunt chiar de ideea să se rupă în privința bisericească de orice legătură cu vre-o autoritate bisericească din Ungaria!

Mișcarea dintre frații nostri amenințați cu moartea națională e foarte îmbucurătoare. Lupta trebuie să ducă la bun sfârșit.

Un jubileu.

— Nicolae Petra-Petrescu. —

Di Nicolae Petra-Petrescu a împlinit la 1 August n. 40 de ani decând e funcționar de bancă românească.

La 1 August '1872 a intrat în serviciul „Albinei“, cea dintâiu bancă românească la Români din Ardeal și Ungaria, înființată la stăruința fostului învățător din Rășinari, Visarion Roman. După 10 ani fu numit casier-adjunct la sucursala „Albinei“ din Brașov, al cărei dirigent ajunge la 1 Ianuarie 1900. În anul 1902 a eșit la pensie, ceea ce n'a însemnat odihnă la acest om de o putere de muncă deosebită, căci numai decât ocupă postul de director executiv al institutului „Cordiana“ din Fofeldea.

În cei 40 de ani de muncă financiară, di Petra-Petrescu a fost totdeauna pilda vie a împlinirii datoriei, căutând să ridice cât mai mult instituțiunea, pe care o servia. Dovadă și activitatea d-sale la „Cordiana“, ale cărei active s'au urcat dela 277 mii 528 în 1901 la 691 mii în 1911.

Pe noi ne interesează însă mai mult o altă latură a activității dlui P.-Petrescu, și anume munca *de luminător al poporului român*. Dânsul nu s'a mulțumit numai să și îplinească cu scumpătate slujba de bancă, ci meru a scris și a publicat în gazetele noastre o mulțime de lucrări fie de cuprins financiar și economic, fie pentru petrecere, fie pentru învățătură. A scos la lumină și multe broșuri de acelaș cuprins. Cine nu-și aduce aminte de frumoasa povestire „Satul cu comorile“ și multe altele?

„Foaia Poporului“, care a avut cinstea de-a-și vedea paginile împodobite cu lucrări de-ale vrednicului bărbat al națiunii române, se alătură din tot sufletul la ceice doresc venerabilului jubilar: Ani mulți cu sănătate!

pungă de piele, cu bani, pe care era cusută stema Cavalerului român luate toate dela Ungurii lui Ianoș.

— Se vede, adaoșe minoritul, că hoții după ce au ucis pe oșteni, v'au căutat pe toți și dând de cărțile cusute în căptușala hainei ce o purtai, le-au scos crezând că poate ar fi lucruri de preț apoi, văzând că sunt niște hârtii ce nu le pot fi de nici un folos, le-au lepădat în codru.

Ștefan era foarte supărat de pierderea cărților, căci pe lângă că ele cuprindeau lucruri de cea mai mare greutate, ce-i erau cunoscute numai în parte, ele mai alcătuiau și puterile lui pe lângă prietenii lui Bogdan în Moldova.

Apoi, deși împărtășea credința lui Anselm încât privea soarta lor, totuși se temeă ca ele, prin o întâmplare oareși care, să nu fi căzut în mâinile lui Sas sau înarele ale oamenilor lui și știa cât de primejdios era cuprinsul lor. Îi trebuiau acum alte cărți, dar nu știa prin cine să așteie de veste lui Bogdan căci Anton nu

putea să încalce încă vreme îndelungată și nu era chip să ceară Cavalerului Ulrich vre-un credincios spre a-l trimite la Cuhnia căci, pe de o parte se temeă să nu deștepte astfel bănuțeli, iar pe de alta, Cavalerii dela Neamțu fiind oamenii Craiului unguresc îi venea greu să-i facă pe dânsii, după ce ei îl primise în casă și-l îngrijise, să lucreze pe neștiute, împotriva datoriei lor. La urma urmelor, văzū că o singură cale îi este deschisă: ca îndată ce se va îndrepta, să se întoarcă singur la Cuhnia spre a pune pe Bogdan în cunoștința celor întâmplare și a lua dela el alt rând de cărți.

De Paști, Ștefan, care se sculase din pat de câteva zile, fu în sfârșit în stare să iasă din odaie și să iee parte la masă împreună cu Maria, cu Cavalerul Ulrich și cu Părintele Anselm.

Prilejurile de a se găsi împreună cu Maria deveniră mai dese, dar ea nu ieșea de loc din răceala ce i-o arătase la întâia lor întâlnire, ferindu-se mai ales de a ră-

mâneă singură cu el. Ștefan simțea că dragostea lui pentru ea crește din zi în zi și purtarea Mariei către el, în loc de a-l liniști și de a-l răci îi stârnea patima mai tare. Puterile i se întorsese acumă cu totul, rănile îi erau tămăduite, vedeă apropiindu-se răpede ceasul plecării și nu vroia să părăsească Cetatea fără a fi vorbit cu Maria singură. Căuta prilejul fără a-l găsi când, într'o seară, aflându-se cu toții la masă, Părintele Anselm și cu Cavalerul Ulrich fură înștiințați că ajutorul vlădicăi catolic de Milcov, de care atârnavă toate parohiile din Moldova, se află în Piatra și, în urma unor întâmplări neprevăzute, neputând veni la Cetate unde era așteptat, îi rugă să se răpadă cât mai curând la el, având a se întreține cu ei despre trebi grabnice. Părintele și cu Cavalerul porniră de sârg spre marea bucurie a lui Ștefan, care înțelese că se ivea în sfârșit prilejul căutat de el de atâta vreme. La plecarea călătorilor, se afla în curtea din lăuntru a Cetății împreună cu Maria venită acolo.

Știri politice din străinătate

Războiul italo-turc. Nimic deosebit de pe câmpul de războiu. Numai în Marea-Roșie au bombardat niște corăbii italiene de războiu fortăreața dela Hodeida, pe care au ruinat-o. Tot pe Marea-Roșie a prins un vapor italian pe unul egiptean, care avea să ducă în Egipt vre-o 25 milioane de coroane hotărâte pentru armata turco-arabă din Tripolitania.

În camera turcească, noul guvern turc a spus, că până nu se vor stabili niște condițiuni potrivite, cari să facă cu puțință încheierea păcii între Italia și Turcia, războiul nu va încetă.

Italia se pregătește să mai ocupe una dintre izvoarele turcești din Marea-Mediterraneană. Fiindcă mereu se vorbește iarăși de pace, Italianii din orașul Brescia au ținut o adunare mare, în care au protestat în contra încheierii păcii, dacă Turcia nu va lăsa Italiei întreaga Tripolitania.

Turcia. Răscoala Albanezilor se întinde tot mai mult, răscolaji cuprind tot mai multe orașe în Albania. După cum am spus în numărul trecut, răscolaji au cerut schimbarea guvernului și dizolvarea camerei. Guvernul s'a schimbat și a declarat în dietă, că va cerceta modul, cum s'au făcut alegerile trecute, în cari partidul Junilor-Turci au făcut alegeri ca în Ungaria, apoi va împiedeca amestecul armatei și al funcționarilor în politică și va respecta toate drepturile naționalităților. Albanezii și Turcii uniți cu ei nu sunt mulțumiți cu aceste declarațiuni și cer dizolvarea camerei, ca să se facă alegeri nouă, libere. Ei nu vor să stea de vorbă nici cu comisiunea trimisă dela Constantinopol în Albania până ce mai e întrunită camera de acum.

Ceeace face situația de-acolo și mai încurcată e faptul, că o mulțime de ofițeri și soldați țin cu răscolaji.

Austria încă se pregătește la granița de mează (în Bosnia și Herțegovina), pentruca încurcături și mai mari ca cele de acum în Turcia să nu o afle nepregătită.

Împăratul Japoniei, Mutsuhito, a murit la 18 Iulie, în etate de 60 de ani. Urmașul lui va fi fiul său Ioshihito, care are 33 de ani.

Dela despărțămintele „Asociațiunii“.

Despărțământul Mociu (de pe Câmpie) a ținut întruniri cu prelegeri populare în *Ghirișul-român*, un sat mic românesc cu 70—80 de familii, și în *Palatca*.

În *Ghiriș* au venit la prelegeri tot satul, bătrâni și tineri, bărbați și femei. *Directorul* despărțământului, a vorbit despre rostul *Asociațiunii*, iar părintele comunei despre *stricăciunea benturilor spirtoase*, îndemnând la sfârșit pe Românii noștri să se instrăineze de otrava Jidanilor, cari omoară sufletul și trupul, ne prăpădește averea și ne nenorocește copiii. Căldura și priceperea, cu care s'au ținut aceste două prelegeri, au avut drept urmare, că în satul acesta mic s'au înscris 16 membri *ajutători*, ceeace îl ridică mult peste alte sate mari de-ale noastre.

În *Palatca* a vorbit părintele *V. Cerghizan* din Corpade despre *legea comunală*. Oamenii au ascultat cu multă pricepere explicațiile luminoase și folositoare ale părintelui, căruia i-au mulțumit cu căldură. În comuna aceasta s'au înscris 7 membri *ajutători*.

„FOAIA POPORULUI“

este

cea mai veche, mai bună și mai ieftină foaie pentru poporul nostru.

Cuprinsul ei, foarte bogat și variat, este anume întocmit pentru trebuințele țărânului român.

Numeri de probă se trimit la cerere ori-cui gratis.

Abonarea se poate face cu începutul fiecărei luni și costă:

Pe un an întreg	4 cor. 40 bani
Pe o jumătate de an	2 „ 20 „
De acum până la Anul-nou	1 „ 80 „
Pentru țările străine	11 „ anual

Dațiți deci „Foaia Poporului“ peste tot locul, ca astfel să o putem face și mai bună!

Abonații cei noi primesc în cinste și partea romanului „Cu paloșul“, care s'a tipărit până acum în foaie.

Ce scriu alte gazete?

„Gazeta Transilvaniei“ (Brașov). Odiñoară Românii se prindeau fărtați sau frați de cruce, pentruca să se apere pe moarte și pe viață împotriva dușmanilor lor. Azi vremurile s'au schimbat. Dușmanii nu se reped la noi cu sabie și foc, azi trăim — chipu — vremuri de pace și totuși luptăm pe moarte și pe viață. Este lupta economică, lupta pentru avere și bunăstare, — și în această luptă zilnică, la care noi luăm parte ca mai slabi, oare de ce să nu ne prindem *fărtați sau frați de cruce* între olaltă, cum făceau străbunii noștri? Nu ca să ne apărăm de sabie și de foc, ci să ne păstrăm și să ne înmulțim avutul, să ne asigurăm folosul după munca mânilor noastre, să ne facem un traiu mai ticsit nouă și fiilor noștri!

Țăranii să formeze *tovărășii agricole* pentru vânzarea în comun, în mare și la timp potrivit, deci cu preț mai bun, a *bucatelor*, sau pentru desfacerea cu preț și fără pierdere de atâta vreme a *laptelui*, pentru procurarea de *unelte și mașini agricole*, pe cari singuraticii nu le-ar putea cumpăra, sau pentru de-a *lua în arândă o moșie mare* sau chiar pentru a *cumpăra astfel de moșii*, care în urmă să se desfacă în părți mai mici pentru cei întovărășiți.

Meseriașii noștri să formeze și ei *tovărășii pentru procurarea în comun* (împreună) și în mare a *materiilor prime* (lemn, fer, postavuri ș. a.), de care au trebuință.

Negulații să facă *tovărășii* cu acelaș scop pentru a-și *înlesni cumpărările și plățile* și deci a influența (a potrivi) *prețurile mărfurilor* în favorul (spre binele) lor.

Intelctualii (cărțurații, domnii) noștri să formeze *tovărășii de consumațiune* pentruca să-și ieftinească traiul de toate zilele.

Pilda viei a *străinilor* din jurul tău, obiceiul cuminte al *străbunilor tăi* de pe vremuri și puterea nesecată, ce este în mulțimea ta, — te învață și te îndeamnă Române! Ar fi o fărădelege să rămâi surd la glasul lor și să uii frumoasa vorbă a poetului nostru național:

Unde-i unul nu-i putere. r—c.

spre a-și lua ziua bună dela ei. Când ea voi să se întoarcă în spre casa, Ștefan, închinându-se, îi zise nemțește în auzul tutilor oștenilor ce erau de față.

Înainte de mesei spuneai, milostivă Doamnă ca ai suferit de căldura zilei de astăzi și că, pentru a te răcori vrei să petreci câteva ceasuri afară, sub copacii de lângă poarta Cetății. Ți-aș părea oare prea îndrăzneț dacă te-aș ruga să-mi dai voie să te însoțesc?

Maria rămase o clipă nehotărâtă și Ștefan înțelese că căuta un cuvânt pentru a nu se afla singură cu el dar, la urmă, se vede că se resgândi, căci zise:

— Cu plăcere, Domnule Cavaler, Hertha adu-mi mantelul și vină și tu.

Ștefan, pricepând că ea voiește ca Hertha să-i însoțească, își mușcă buzele și amândoi, ieșind pe poartă, trecură peste podul mișcător și se îndreptară spre un brad uriaș aflat la jumătate de cale între pod și zidul înconjurător, împrejurul căruia era o laviță pe care se așezară. Crengile

bradului se lăsau în jos împrejurul laviței ascunzându-i vederii oștenilor care stăteau în poartă, soarele asfințise și noaptea cădea răpede.

Întâmplarea veni în ajutorul lui Ștefan căci, Hertha zăbovind în casă, el se folosî de această împrejurare, pentru a zice Mariei:

— Mario, de când am aflat că tu mai ești pe lume, mintea și inima mi-au fost stăpânite de un singur gând, de o singură dorință: să rămân singur cu tine numai un ceas ca să-ți pot zice cel puțin o parte din câte fierb în mine. Mario, dacă într'adevăr m'ai iubit odată, îndură-te de mine, îndură-te de iadul, de care am parte și hărăzăști-mi acuma un singur ceas. Nu ai pentru ce să te ferești de mine; iată fata vine, te rog, trimite-o înapoi.

Fără a-i răspunde, Maria zise liniștit Herthei care se apropia de ei:

— Uitasem că n'ai șezut la masă, du-te de mănâncă.

După ce fata se depărtă, Maria ridică

ochii ei cei limpezi spre Ștefan, și zise cu glasul ei cam surd dar dulce și plin de un farmec nespuse pentru el:

— Sunt gata să te ascult.

— Crud a fost ceasul în care, de abia îndreptat de rănile ce le primisem, fui zdrobit de vestea cumplită că ai fost răpită de Tătari și de multe ori, blestemam soarta care a hotărât să scap ca prin minune de moarte, numai pentru a auzi îngrozitorul sfârșit al visurilor mele de fericire. Fuseși întâia, singura mea dragoste, toate visurile mele de viitor falnic și strălucit, de nemărginită fericire căsnică, erau legate de tine, nu-mi inchipuiam viața fără de tine. Și când toate greutățile erau învinse, când nimic nu mă mai despărțea de tine, aud că o soartă mai cumplită decât moartea te-a smuls din viața mea. Știrea mi se dăduse cu amănunțimi de oameni vrednici de încredere și rănile mă țineau pe coastă vreme prea îndelungată pentru ca să fi putut nădăjdui, că scăparea ta este încă cu puțință. De nespuse au fost chinu-

Literatură și știință

Din suferințele unui învățător penzionat.

Câte năcazuri și câte nedreptăți suferă „dascălul”, bietul atlet al luminării popoarelor până e în funcție, — și câte năpăstiri și neajunsuri are să îndure el chiar și în amărâțul răstâmp de penzionare, ce dănuiește abia vre-o câți-va ani, — sau nici atât!

De astădată dau în vileag sbuciumările de durere ale unui învățător penzionat confesional.

În zilele trecute un om bătrân cu părul și barba-i încăruntită ca neaua, scund, amărât și schilav se retrage modest sub cupola espozitivei unei prăvălii dintr'o stradă principală. Drumetii și trecătorii erau cuprinși de milă la vederea acestui moșneag nenorocit și involuntar întindeau mâinile prin buzunare și-l cinsteau cu câțiva bănuți. Bătrânul om plecându-și ochii slăbiți și lăcrimând mulțumește pentru elemosina primită.

Iată un pandur. Bădăran cum era, zbiară cătră nefericitul moșneag:

Cum îndrăsnești să cerșești, ai îngăduință?

Rogu-mă, — răspunse cu supunere bătrânul, — eu n'am cerșit!

Ce, mai și mințești, măgar bătrân, marș la poliție!

Pandurul prinde pe omul bătrân de guler și-l hărțuiește ducându-l la căpitănat. Aici, după-ce îl proslăvește cu sudalme de negrăit, îl așează în odaia de pază și până dimineața habar n'a avut nimenea de el. Omul paralizat de partea stângă, fără ca să fi fost ascultat sau provocat să se recușifice, a fost ținut toată noaptea în odaia de strajă, unde dormi până dimineața șezând pe o bancă. Bătrânul, apucându-l sețea, se târăi spre apaductor. Cu picioarele trâmurătoare ajunge ca vai de el în curte, unde amețește și în stare de inconștiință căzu întins la pământ. Vin salvatorii, și-l duc în spital. Aici se constată, că omul amărât și ceva alins la creeri, care a fost ținut preste șasesprezece oare în odaia de strajă lămând și sătos, e Simeon Dunăieț, învățător penzionat! Incăruntitul învățător

poporal' fu transportat acum într'o sală de cură mai de dai Doamne.

Întrebat de un corespondent ziaristic, bătrânul îi povestește întreg tragicul duros al vieții sale.

„În anul 1866, ca pedagog absolvent și candidat cu calificare în regulă, am fost ales învățător la școala poporală confesională din comuna T. — Douăzeci și doi de ani am învățat copiii satului să slovenească la carte. La anul 1888 lovit am fost de o grozavă năpastă, atât eu, cât și familia mea: partea stângă a trupului meu a fost lovită de apoplexie, așa că scaunul școlar, ca pe un om nevrednic de lucru, m'a pus în penzie. După o muncă stăruitoare și sânguincioasă de douăzeci și doi de ani am fost scos din slujbă cu o penzie de două sute treizeci de coroane! Am bălăbănit prin sat amărât și neputincios dimpreună cu familia mea cu trei copilași în cele mai mari lipsuri și neajunsuri, pe lângă o penzie lunară nu tocmai de douăzeci de coroane. După chinuri de vre-o jumătate de an mi-a trecut încâtva boala și m'am mutat în comuna M..., unde mi-am tânjit amărâta de viață ca învățător privat. Câtă vreme mai simțiam în mine ceva putere în trup, mai lucram una alta, să pot câștiga bucătura de toate zilele pentru familie, în urmă însă înainte cu șapte ani m'am slăbit într'atâta, că n'am mai putut lucra nimic. M'am mutat apoi în acest oraș, unde din pricina foamii am fost împins la cerșitorie! Făcut-am rugări pe la toate direcțiile, dar de prețutindenea am fost respins. Acum, după-ce pe altă cale n'am putut da pâne familiei, m'am adresat cătră oameni privați, cari de milă m'au ajutat. În public și să văză lumea n'am cerșit nici odată, dar dacă cineva m'a cinstit de bună voie și dragă inimă, am primit cu adâncă mulțumire. Așa s'a întâmplat și alaltă-eri, lumea miloasă, ce mă cunoștea, m'a dăruit cu câte ceva, și pandurul fără suflet m'a târât aici!”

Iată unele din dureroasele suferințe ale unor învățători confesionali! Oare între învățătorii nostri găsescu-se asemenea tipuri tragice? Durere, se găsește, dar nu le observă nime! Acum în toiul frământărilor pentru regularea și îmbunătățirea stării materiale a învățătorilor e just și loial să se știe și acestea!

Lugoj, 14 Iulie n. 1912.

George Ioandrea.

Observări dela safe

— În formă de poezii populare. —

— Gardul cu proptele
Nu cade în vremuri grele,
Căci îl țin proptețele,
Iară nu nuietele.

Zicala aceasta are
Un adevăr foarte mare.
Sub gard, înțelegem omul
Car' se clătină ca pomul,
Nu de vânt, nice de boală,
Ci de inima lui goală,
Lipsită de fapte bune,
Dar plină de stricăciune.

Propteana e omul, care
Putere și vază are.
Iar cu vaza lui ar vrea
Pe cel slab sus a-l ținea,
Ca lumea să nu zărească
Sărăcia sufletească.

Cred, că 'n fiecare sat
Ave-ți câte-un gard stricat
Și câte-un om urgisit,
Dar de puternici proptit.

Și cred, pe mulți v'a măhnit,
Văzând pe cel sprijinit,
Cum lovește 'n adevăr,
Luând dreptatea de păr.

Cu proptituri de aceste
Am ajuns ca în poveste:
Ca cel mic s'ajungă mare,
Cel slăbit să fie tare,
Celui leneș să-i zici harnic,
Să-l crezi pe zgârcit de darnic,
Pe hoț să-l numești curat,
Pe beutor cumpătat.

Treaba asta, cum i-am zice,
Numai la bine nu duce.
Căci văzând cel neproptit,
Că el, deși om cinstit,
E dat înapoi de cel
Proptit, dar un mișel,
În suflet se va măhni
Și din bin' se va răi.

Iată deci: celce proptește,
Pe cel rău îl fericește, —
Pe cel bun însă-l mălmește, —

rile ce le-am îndurat atumcea, când ziua și noaptea îmi închipuiam suferințele tale în mijlocul păgânilor sălbatici, când, o Doamne, te vedeam în vis pângărită de dânsii!

Vremea, cu încetul, depărtă acele vedenii înfiorătoare însă fără a-mi alina durerea, fără a-mi stinge dorul. Dar se vede că măsura suferințelor ce mi-au fost urzite era încă departe de a fi plină, căci acum, când pentru a doua oară m'am trezit în urma unei lupte între viață și moarte, primesc o nouă și cumplită lovitură, aflu că ai scăpat de pângărirea păgânilor dar... că ești soția altuia. Și acuma am ajuns să blastăm soarta care n'a vrut ca ferul ce m'a lovit să între mai adânc pentru ca să cad mort la picioarele tale.

— Nu blăstămă, zise Maria spărietă de patima și de desnădăjduirea cu care Ștefan vorbise, nu blăstămă! Voința cerească hotărăște fiecăruia din noi măsura bucuriilor și a durerilor de care trebuie să aibă parte pe pământ, iar, noi, putem numai să ne închinăm înaintea ei și să-i cerem să ne

deie puterea trebuitoare pentru a purta cu vrednicie povara lor. Crezi, poate, că durerea mea o fost mică când, abia scăpată de o soartă înfiorătoare, după ce-mi văzusem părintele măcelărit sub ochii mei, am primit vestea grozavă că tu nu mai ești și că sunt lipsită de cel de pe urmă sprijin ce-mi rămănea pe pământ, pe care întemeiasem, în visurile tinereții, fericirea întregii mele vieți? Crezi că inima nu mi s'o rupt când m'am hotărât să fiu soția altuia? Crezi că durerea și dorul meu se stânsese când, de odată, te-am văzut înaintea ochilor mei, în dimineața zilei în care ai fost rănit? Crezi că de atunci am mai avut o clipă de liniște și că mici sunt durerile care-mi sfășie inima?

— Mario, strigă Ștefan, luând mâna ei în mâna lui și strângând-o cu putere, te aud și nu-mi vine să cred cuvintele tale, Mario, înțeles-am oare bine? Tu tot mă iubesti?

— Da, zise Maria cu hotărâre, da, Ștefane, te iubesc; iubirea care ai deșteptat-o în mine va pieri numai atunci când voi

pieri și eu.

— O Doamne, zise Ștefan, de acuma uitat-am toate durerile și toate chinurile; visurile de odinioară sunt aproape de împlinire! Mario, mai zi-mi încă odată că nu mă înșel, că în adevăr mă iubești, că mă vei iubi tot-deauna, și ducând mâna albă și gingașă a iubitei la buze, o acoperi cu sărutări fierbinți.

— Da, te iubesc, zise Maria, încercându-se în zadar să-și tragă mâna înapoi, și te voi iubi tot-deauna, dar nu da cuvintelor mele un înțeles ce nu-l pot avea, te iubesc dar sunt legături care ne despart pe vecie!

(Va urma)

„Foaia Poporului” cu numărul se află de vânzare în Sibiu — în tot decursul săptămânii — la Administrația foii, strada Măcelarilor Nr. 12, precum și în trafica și prăvălia de ziare L. v. Németh în strada Turnului (Saggasse) Nr. 12, iar pentru partea de sus a orașului în trafica și prăvălia de ziare H. Frank, strada Clădăriei Nr. 36.

Prin urmare: rău greșește
Acel om cu lucrul său
Sprijinind pe omul rău.

De-aceea vedem nemernici,
In jurul unor puternici,
Vedem leneși, farisei,
Mincinoși, oameni mișei,
Că se țin cu mare zor
De pulpana domnilor.

Gardului îi pui proptele,
Omului cu 'nclinări rele
Inșă, parte cine-i pune,
Nu-i condus de gânduri bune

(De-ar fi acela un sfânt
Venit din cer pe pământ).
Căci a apăra ce-i rău
E'a contra lui Dumnezeu.

Din asta ce se 'nvățăm
Și ce pildă să luăm?

— Să nu fie nimenea
Nice gard, nice proptea!

Petrea Dascălul.

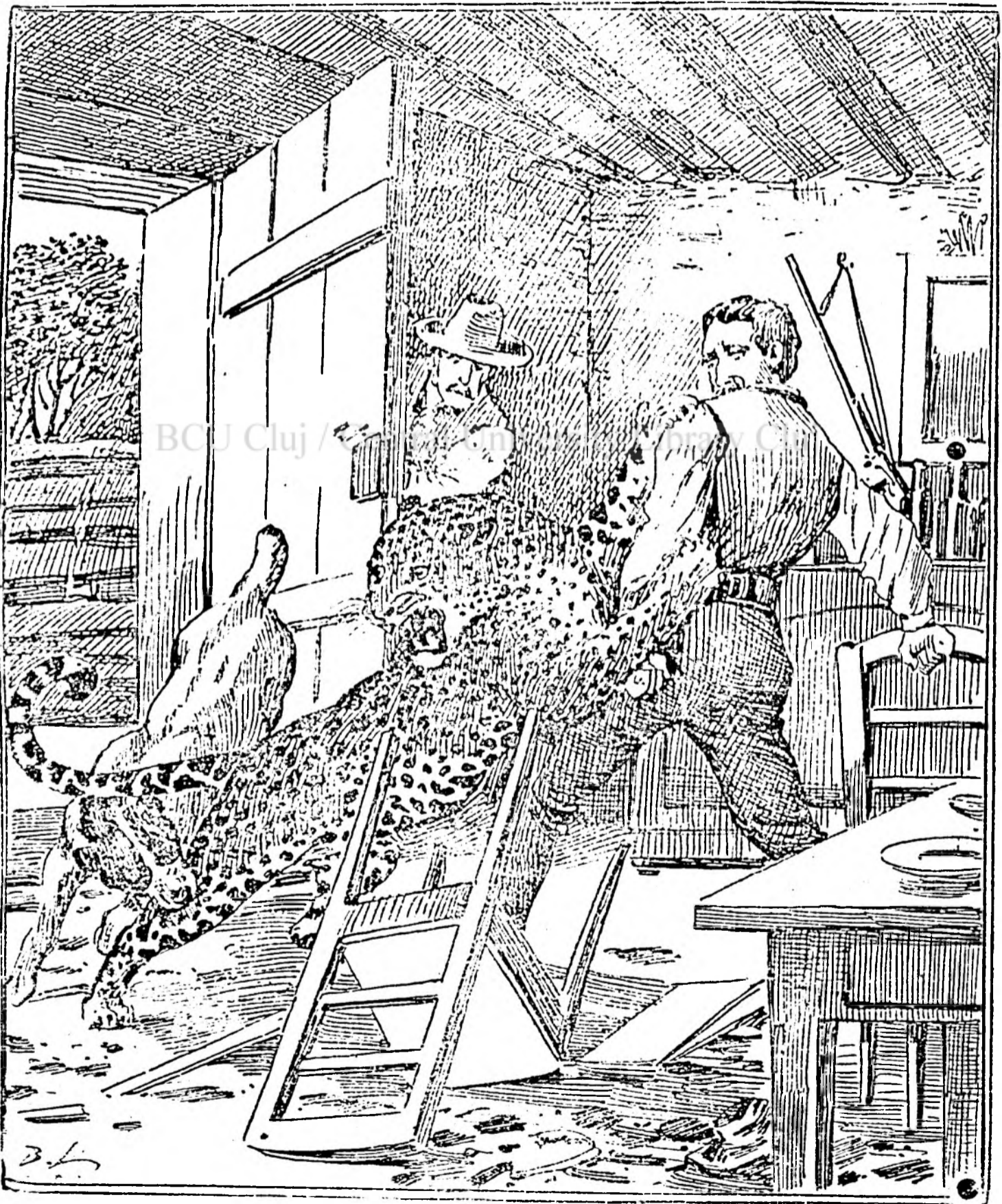
Mărăcinele.

Intr'o zi mărăcinele zise grădinarul
Dacă m'ar răsădi cineva pe mine între flori
și m'ar udă frumos, și regele s'ar minună
de florile și poamele mele.

Grădinarul îl răsădi îndată așezându-l
intr'un loc ales printre flori. Il udă dimi-
neața și seara. Curând spinii mărăcimelui
se înmulțiră, și se imputerniciră de în-
bușiră toate florile dimprejur.

Această fabulă se adresează către cei
cari ocrotesc pe câte un om rău. Cu cât
ii faci mai mult bine, cu atât răutatea lui
sporește și or pe care i-l vei face el și-l
va întoarce în rău.

Atacat de fiara sălbatică.

De multe ori se scrie despre nenoroci, ce se întâmplă cu diferite persoane, cari imblânzesc animale sălbatice pe la menajerii. O astfel de întâmplare ne arată chipul nostru de azi.

Ingrijitorul animalelor voia ca să le

deed de mâncare. Când colo un tigru sare deodată asupra bietului om, care de groază a început a striga desperat după ajutor.

Proprietarul menajeriei, auzind vaietele ingrijitorului, a alergat iute la fața locului cu un câne credincios al lui. Acesta

numai decât a sărit asupra tigrului, care fu în urmă silit a lăsa ghiarele de pe bietul om, după ce îi făcuse însă mai multe răni și îi sfâșiasse o parte a pielii de pe trup.

Poezii populare.

De pe Câmpie.

I.

Fă-mă Doamne ce mi face,
Fă-mă pasăre pistruiță,
Ori la drum o căsmărită,
Să dau vin, să dau pelin,
Să mă ușurez de chin.

II.

Dragostele-s ale lunii
Și le iubesc numai unii.
Dar le iubesc cu dreptate
Pân ce-i luna jumătate,
Când ajunge luna plină
Din nimic le află vină.

III.

Frunză verde de arțar
Ne-am iubit bade 'nzadar,
Ne-am iubit doi ani și-o vară
Și ne-am urât dintr'o seară.

IV.

Măi bădiță, maică-ta
Teamă i că mi luă.
Spune-i bade să nu-i fie
Că-ți voi călca în călcăe;
Și-i mai spune-adevărat
Să-și pună gurei lăcat,
C'o zis că te-am fermecat,
Când oi sta a fermecă
Nu farmec viță de-a ta.

V.

Cine iubește vecina
Nu-i tignește scara cina,
C'o vede de lângă casă
Sărmană inimă arsă.

VI.

Plouă Doamne și răzbună
Și-'mi mai fă inima bună,
Și-'mi întinde curcubeu
De-aici pân' la badiu meu.

VII.

Nu știu pare-mi ori s'aude
Glasul badii nu știu unde,
Doar mă 'nșală inima,
Ori vine de undeva?

VIII.

Mi-am lăsat mândra de mică,
'Am luat una voinică,
Și-o fost plină de oftică.

IX.

Eu's beteagă, badiu zace,
De-am muri să punem pace.

X.

Bade pentru dorul tău
Mă țin părinții de rău,
De bine de m'ar ținea
Poimâne ne-am cununa.

XI.

Vai de mine-i la ameazi
Pe badiu nu l'am văst azi.
De nu-l văd pân' la ojină
Nu-mi trebuie nici de cină.

XII.

Știi tu mândro ce ți-am spus
Aseară colea din sus:
Să pui cunună din vie,

Să-mi fi dragă numai mie.
Tu mândro n'ai ascultat,
Ai pus cunună de flori,
Te-ai iubit cu alți feciori.

XII.

Du-mă Doamne de pe-aici
Pe unde-s grânele mici,
Că pe-aicea s'au mărit
Și oamenii s'au răit.

XIV.

Nu gândi bade gândi
Că beau apă din izvor
Și că voi muri de dor.
Eu beau apă din fântână
Și inimii sunt stăpână.

XV.

Când treci bade pe la noi
Nu te uita drept în curte
Că eu am dușmane multe.
Uită-te mai preste sat
Să creadă că mai lăsat.

XVI.

— Mândra mea gură de crin
Spune-mi scara când să vin?
— Să nu vii, bade, de vreme,
Că dușmanele mă teme,
Vino după miez de noapte,
Când adorm somnul de moarte.

XVII.

Bate Doamne doi părinți
Ce-or despărțit doi iubiți.
Și-i bate și-i miluește,
Că fie ce om greșește.

XVIII.

— Fă copilă din vâlcele
Dă-mi și mie floricele.
— Ba cu bade nu-ți voi da,
C'astă vară n'o plouat,
Am muncit de le-am udat.

XIX.

Când treci bade pe la noi
Pune clopote la boi,
Cu șinoară de mătăsu
Să le-aud bade din casă,
De-oi fi moartă de beteagă
Oi deschide fcreastra
Să vorbesc cu Dumneata.

XX.

Mă sculai de dimineață
Foi de ismă creață,
Luai drumul prin grădină
Foi de mătăcină,
Găsi-i mândra adormită
Foaie de răchită,
Pe lavița din'gă cale
Foi albe de jale.

Dormea și vorbea prin vis
Foaie de saschis,
Și vorbea despre noroc
Foi de busuioc.

Incepui a fluiera
Foi de iarbă rea,
Și din brațul somnului
Lemnul Domnului,
I-am luat norocului
Foaia socului.

Maria Cunțan.

Știrile Săptămânii.

Sibiu 8 August n.

Vlaicu la Orăștie.

Duminecă în 4 August n., iubitul nostru aviator Vlaicu a zburat la Orăștie cum nu se poate mai frumos. Au fost de față preste 10 mii de persoane. Zborul a ținut 40 de minute, adică aproape trei sferturi de oră. În acest timp a făcut un drum de vr'o 100 kilometri, ducându-se în zbor de la Orăștie până la Binținți, satul unde s'a născut Vlaicu.

La acest zbor au luat parte și poeții nostri Goga și Iosif, iar dintre Unguri încă au fost mai mulți grofi. Acești grofi au rugat pe Vlaicu ca să le arete pe părinții lui, cari încă erau la zbor. Astfel s'au dus cu Vlaicu și au dat mâna acestor țărani fruntași, gratulându-le Ungurii, că ei au avut norocul ca să aibă un fiu atât de cuminte și învățat.

Vlaicu la Vârșeț.

Duminecă acum, în 11 August n., Vlaicu zboară la Vârșeț, unde de sigur că încă se va aduna întreagă lumea românească din acele părți, pentru a vedea pe aceasta pasere măiastră.

Un „Institut balcanic“ în București. Din îndemnul dlui Nicolae Iorga și cu sprijinul Regelui Carol se va înființa în București un Institut balcanic, unde profesorii vor face cunoscute ascultătorilor popoarele din Peninzula Balcanică, adică pe Greci, Bulgari, Sârbi și Turci. Se va arăta, care e literatura lor, starea lor economică, financiară și politică. Ideia e cât se poate de cuminte, căci e lucru curios, ca Românii din Tară să cunoască mai bine Franța, departe de ei preste nouă țări și mări, și despre vecinii lor mai apropiați să nu știe aproape nimic.

Pentru fondul ziaristilor români. Trupa artiștilor români *Mărcuș* și *Crișan*, care a dat în săptămânile din urmă mai multe reprezentațiuni prin orașele locuite de Români, a dăruit pentru fondul ziaristilor români 100 coroane.

Dl *Marinescu-Bragadiru* din București a dăruit pentru acelaș fond o mie de coroane.

Bravo Români! Frații Agrișteni (din Agrișteu, comit. Târnava mică) emigrați la America și așezați în orașul Farrell Pa își au muzica lor proprie. Când a fost la 4 Iulie serbarea națională americană aveau să defileze (să treacă în rânduri) toate societățile. Maghiarii de-acolo au rugat pe Români să le dea și lor muzica, ca să nu defileze ca o turmă de oi. Pentru aceasta i-au îmbiat cu o sumă mare de bani. Dar bravii Agrișteni le-au răspuns, că nu pentru o sută, dar nici pentru o mie de dolari și nu-și dau muzica românească unor Maghiari.

Numai Românii ticăloși se întovărășesc cu străinul la petreceri.

Asentările pentru feciorii, cari se țin de comanda de întregire din Brașov, se vor ținea astfel: În Kezdi-Oșorheiu din 12—21 August, Covasna 23—28 Aug., Sepsi-Sângeorgiu 30 Aug. până la 6 Sept., Aita-mare 8—11 Sept., Feldioara 13—16 Sept., Brașov 18—24 Sept., Săcele 26—30 Sept. iar în Cohalm dela 2—5 Oct.

N'au curaj! In Septembrie se va ținea la Geneva (Genf) în Svițera conferința interparlamentară, la care iau parte deputați din toate parlamentele de pe pământ, prin urmare și din dieta dela Pesta. Vice-președintele grupului maghiar a înștiințat pe deputați, că anul acesta Maghiarii (și Jidani) nu vor merge la conferința din Geneva, căci în Ungaria lucrurile sunt încurcate și ei nu se pot înțelege, cum să se poarte acolo. De fapt însă le e rușine să meargă între Europeni, căci ar da numai prilej să se descopere întreaga barbarie din Ungaria în fața Europei.

Modă românească în — Paris. Doamnele din Paris nu mai știu, ce mod nouă să mai iscodească. In timpul din urmă au început să lapede pălăriile care de care mai schimonosite și să-și învelescă, ca și Românele noastre, capul cu niște cărpe (basmale).

Cine-a îndrăgit străinii Din Hetur ni se scrie: — Cunosând starea vițregă a poporului nostru, precum și luptele purtate din partea mai marilor și a proșimii noastre, cari pe toate terenele caută înaintarea națiunii, precum și apărarea credinței, limbii și a obiceiurilor strămoșești, — ne fimem de sfântă datoriță a arăta faptul părintelui Ambrosiu Tătar din comuna Hetur.

Dânsul, încă este chemat a luptă pentru prosperarea și înaintarea credincioșilor — cel puțin pentru a acelora, cari sunt incredințați păstoririi Domniei Sale — și mai vărtos pentru susținerea credinței, limbii și a obiceiurilor strămoșești. Părintele Tătar dă slabe dovezi despre aceasta, mai vărtos prin faptul că 'și mărită fiica după notarul comunal Miklos Zoltán, Ungur de religiuca reformată, care fiică deja la logodnă a devenit Tatár Anuska și încurând va deveni Miklos Anuska. Ungurul acesta, prin aceea dă dovadă că iubește credința, limba și obiceiurile noastre, că ori și unde e, în prezența lui — deși e singurul Ungur în comuna noastră — să vorbește numai ungurește, cu toate că știe și românește și nemțește, iar părintele nici barăm atăta putere n'a avut să-și dezbară fiica de acest venetic, care ca mâne, simțindu-se înrudit cu părintele și văzându-l ca fiitor socheru al lui, supus și plecat la ori și ce, va fi în stare să ne atace — poate credința nu, — dar obiceiurile de bună seamă și dea bunul Dumnezeu să nu fie așa, dar ca mâne vom vedea jucându-se la părintele în casă „csiárdăș“-ul.

Oare prin aceasta voește să dea dovadă de bun păstor, acelora care și-au pus încrederea în dânsul? Sau poate voește a ne conduce și pe noi pe căile pe cari pân' acum, la noi încă numai singur a rătăcit?

Le scoatem acestea la iveală. numai ca să știe lumea, că și astfel de fapte să pot întâmplă în casa părintelui Tătar, care a fost ajutorat și aspirează chiar și azi a fi și pe mai departe ajutorat în creșterea familiei Sale, din munca marilor noștri binefăcători.

Unii binevoitori.

O nouă invenție (iscodire). Profesorul german Spalteholz din Lipsca a descoperit mijlocul de-a face orice corp viu să fie transparent. Cu ajutorul acestei invențiuni se poate vedea în corpul omenesc cum e creierul, inima, ficatul, rărunchii, mațele, adecă tot ce e înlăuntru, așa că medicul va cunoaște ușor, care organ e bolnav.

Românii din Țară cumpărători de mine și de păduri la noi. Trei proprietari mari de păduri din comitatul Treiscaune, Jidani Deutsch, Mayländer și Herz au vândut dlui A. Țăranu din România 30 de mii de jugăre de pădure cu 600 mii de coroane.

Un consorțiu din Țară în frunte cu principele Ghica e pe cale să cumpere minele de aur dela Valea Bercutului (lângă Baia-mare). Minele sunt proprietatea dlui Alexandru Pocol, fost pe vremuri învățător român.

Se'nțelege, că foile jidano-maghiare varsă iară cătrănu pe nări de năcaz, că Românii pun mâna pe proprietăți, cari după drept și dreptate pot fi numai românești.

Trăznit. In Codlea (comit. Brașovului) s'a adăpostit un băiat de vre-o 13 ani sub un copac, căci începuse o ploaie mare. Fulgerul s'a descărcat în copac omorînd pe băiat.

La fondul casei meseriașilor împreunate cu hală de vânzare, administrat de „Societatea meseriașilor români din Blaj“, au intrat următoarele contribuiri: Societatea comercianților români din Brașov 100 cor., Ioan Săbădean mare industriaș Brașov 60 cor., Asociațiunea pentru sprijinirea învățăcelilor Brașov, Elena A. Popovici Brașov câte 50 cor., Diamandi Steriu 30 cor., Nicolae Garoiu Brașov, Vasile Popa maior Brașov câte 10 cor., Nicolae Roșca agent Viena 5 cor., Emanuil Șuiaga preot Lăpușnic 4 cor., Ilie Șandru arândator Cergăul-mare, Ioan Popovici preot Berechiu, Octavian Tăslăuanu, secretarul Asociațiunii Sibiu, Dr. Petru Barbu, director de bancă Caransebeș, George Bitea preot Oarda-de-sus câte 1 cor. Ioan Comșa învățător Brui 50 fil. In numele comitetului mulțumește *G. Precup, president.*

Falsificator de bani. La Otlaca (comitatul Aradului) a fost prins Iosif Pleșoianu, tinichigiu (blehar) și membru al unei bande de falsificatori de bani din România. La cererea autorităților din Țară, Pleșoianu va fi extradat, adecă dat pe mâna poliției din România.

Abonați noi la „Foaia Poporului“ se primesc cu începutul fiecărei luni. Toți aceia, cari abonează acum „Foaia Poporului“, primesc în cinste partea din foaie a romanului „Cu paloșul“ de când s'a început publicarea lui, adecă dela Nr. 52 din 1911 incoace.

Nenorocire într'o pădure. In muntele Ghireu (lângă Lotrioara) a căzut un trunchiu preste lucrătorul Petru Banea din Bistra, rânindu-l greu. El a fost adus cu trenul la Sibiu, dar bietul om muri pe drum dela gară cătră spital.

Facem cunoscut, că cine nu primește vr'un număr din foaie să reclameze lu-dată la postă, sau la noi cel mai târziu în 2—3 zile după aceea. Iar nu după săptămâni, când nu mai avem acei numeri.

Cine n'ar avea partea romanului „Cu paloșul“ complet, dela început, să ne scrie acum până mai avem. Bine înțeles, e datorința fiecăruia, ca să-și grijească foile din cât se poate. In viitor nu vom mai putea trimite nici din acestea așa multe. Iar cine nu cetește toate foile, acela nu va putea înțelege cum se cade acest roman istoric atât de interesant și frumos. Orijiți, deci, partea foii cu romanul!

Copiii și focul. In comuna Căldărești din județul Buzăului (România) au ars pământ la pământ casele alor opt țărani. Un copil a aprins niște chibrituri (lemușe, aprinjoare, cătrănițe) lângă o șiră de paie, care a luat foc și fiindcă suflă și un vânt tare, focul a cuprins și acoperișul caselor.

Zăharul de napi. Anul acesta se implinesc o sută de ani, de când s'a început fabricarea zăharului din napi. Până atunci se făcea numai din trestia de zăhar, care crește în țările cele calde. Făcându-se din napi (in România le zice sfeclă de zăhar), zăharul s'a estinit mult, și e de dorit să se estinească și mai mult, căci e foarte nutritor. Patru-cinci bucățele de zăhar sunt cât o bucată bună de carne, mai ales pentru copii.

Călduri mari se anunță iară din America-de-Nord, unde pe alocurea termometrul arată 35—40 grade de căldură în umbră. In New-York, Chicago, Cleveland și în alte orașe au căzut mulți oameni morți pe stradă; în spitale sunt o mulțime de bolnavi din cauza căldurii. In Cleveland au murit in scurt timp preste 50 de copii de insolație (săgeată).

Bețiv până dincolo de mormânt. In satul Bogodunov din Rusia a fost desgroant cadavrul unui țăran inmormântat înainte cu doi ani. Când au desfăcut sicriul, au găsit între oase o sticlă cu rachiu. Oamenii s'au mirat mult de lucrul acesta, dar feciorul celui desgroant i-a lămurit curând, spunând, că tatăl său i-a poruncit cu limbă de moarte să-i pună pe piept, înainte de inmormântare, o lătareță plină cu rachiu.

Fete dispărute. In Budapesta numărul fetelor dispărute (perdute fără urmă) crește merent. Nu de mult a fost înștiințată poliția din Budapesta despre dispariția a trei fete în etate de 15—17 ani.

Ungaria, indeosebi Budapesta, e cunoscută ca locul, unde se găsesse cei mai mulți mișei, cari ademenesc fete cu minciuni și apoi le duc în străinătate, mai ales în America-de-Sud, unde le vând în casele de pierzanie.

Cuiul străin în casă. In alt loc al foii publicăm o scrisoare din Hetur, unde se vede greșala cea mare, in care un preot uitându-și, că e Român, își aruncă fata lui, Româncă și creștină până acum, în brațele unui străin de neam. Urmările unei astfel de împreunări protivnice legii lui Dumnezeu, le vedem in Mintiul Gherlei. Primpretorul cercului a trimis pe capul Românilor din satul curat românesc Mintiu ca notar substitut pe un venetic cu numele Fehér Árpád, căruia preotul român (?), din Vasas-Sântioana i-a dat fata de nevastă. Șarpele și-a și arătat dinții, căci în cancelaria comunală a avut obrăznicia să ceară dela câțiva Români să nu vorbească românește! Adecă acest pripășit de cine știe unde, îngrășat din sudoarea poporului nostru, in loc să se rușineze de-a vorbi limbă străină in mijlocul nostru, are îndrăzneala, in sat românesc, să ceară, ca și alții să cârăie ca el! Reprezentanțele comunale din cercul notarial de-acolo să-și bage mintea'n cap la alegerea de notar și să nu cumva să-și vândă sufletul unui străin! Iar cei slabi să înțeleagă, că fata românească numai atunci poate aduce jertfa de-a se da unui străin, dacă acesta se lapadă de Satana făcându-se Român și creștin adevărat.

Nenorocire grozavă s'a întâmplat în portul Biaz din Germania. Cu un vapor veniseră la o mie de oameni ca să-și petreacă în acest port lângă mare. De pe vapor duceă la țarm o punte lată de trei metri și lungă de zece. Când s'au grămădit sutele de oameni pe ea, puntea s'a rupt în două și preste două sute de oameni au căzut în mare. Partea cea mai mare a fost scăpată, dar aproape 50 și-au găsit moartea în valuri.

Beția. În comuna Pătărlagele (România), Gh. Udrea eră cunoscut de bețiv mare. Săptămâna trecută a venit seara la crâjmă și a început să bea preste măsură rachiu. În curând însă căzū mort grămadă. Spiritul îi pusese capăt vieții spre bucuria familiei lui.

Surparea unei case nouă. În Petersburg, capitala Rusiei, s'a surpat o casă mare cu șase rânduri, care nu eră încă isprăvită. Cercetările au dovedit, că arhitecții au întrebuițat lemn putred. În casă dormiau preste 100 de lucrători, ceace eră contra legii. Aceștia au fost toți îngropați sub dărâmături.

Insolațiune. Am dat și noi în mai multe rânduri știri despre moartea unor oameni, pricinuită de căldura cea ferbinte a soarelui. Mai ales din America vin adesea știri de acestea. Boala aceasta pricinuită de soarele ferbinte se numește insolațiune. Românii îi zic pe alocurea săgeata, pentru că omul cade mort ca și cum ar fi lovit de o săgeată. Boala aceasta se arată la început prin dureri mari de cap, amețeli, cari îl trântesc pe om la pământ, greutate mare în tot corpul. Pielea arde ca focul, răsuflarea e iute, fața se învinețește, căci acidul carbonic se grămădește în sânge.

Cel mai bun mijloc de-a ne feri de insolațiune ar fi să nu umblăm prin soarele arzător. Dar omul trebuie să muncească și munca nu întrebă, de e soare ferbinte sau umbră. Ceice lucrează în soare își vor acoperi capul cât mai ușor și anume cu cărpe ude sau punând sub pălăria de paie foi late de buruienii verzi, mustoase. Afară de aceea să bea mereu apă, ca să asude. Dacă a căzut careva din cauza insolațiunii, să fie dus numai decât la umbra, udat mereu cu apă și frecat cu spirt până vine medicul. De multe ori atacul de insolațiune e așa de greu, încât cel atins moare în câteva minute.

Moarte în America. Petru Jugan din Toderița, (comitatul Făgărașului) a fost strivit de o mașină într-o fabrică din Sharon-Pa (America). Nefiind înscris în nici o societate românească din America, nici membru în parohie, mama lui, o văduvă de aproape 60 de ani, nu va primi nici un ajutor după moartea lui.

O gazetă în șase limbi. În portul rusesc Odesa (la Marea-Neagră) se tipărește o gazetă în șase limbi: rusă, bulgară, slovacă și ruteană. În programul ei spune, că urmărește unirea tuturor Slavilor, e deci o gazetă panslavistă. Lipsesc însă limbile cehă și polonă. Ziarul e ajutat cu bani de guvernul rusesc și de societățile panslave.

Tâlhării din Macedonia. O ceată de 200 de tâlhării macedoneni au prins 20 de Români cu turmele lor cu tot ducându-i în munți cu gândul să stoarcă bani dela cei rămași acasă. Jandarmeria și soldați au pornit după ei.

Comună vrednică. Germanii (Șvabii) din comuna Unterdrosen (comitatul Vas din Ungaria apuseană) au hotărît să-și facă o clădire nouă pentru școală. Neavând fonduri, au hotărît să facă un arunc de 646 la sută, adică pentru fiecare coroană de dare să dea 6 cor. 46 bani. Iată ce sunt în stare să facă oamenii, cari știu prețului școala!

Altă nenorocire la o casă nouă. În Bierga (Polonia rusească) se terminase o casă nouă cu trei rânduri. Arhitecții au dat un ospăț celor 120 de lucrători, cari au lucrat la ea. Mesele erau întinse în rândul al treilea. În mijlocul petrecerii, podeala se rupse și toți căzură în adâncime. 23 au fost scoși morți din ruine, alți mulți sunt răniți.

Trăznetul lovește în soldați. 40 de soldați englezi, cari făceau exerciții militare la câmp, s'au refugiat sub un copac mare, când au văzut, că se apropie o furtună. Trăznetul a lovit în copac, omorînd un soldat și rănind greu pe alți trei. Ceialți au scăpat cu spaima și cu răni mai ușoare. Baionetele și puștile soldaților au fost sfărâmate.

Impăratul Wilhelm al Germaniei în Șviteră (Helveția). Impăratul Wilhelm vrea să facă o vizită în Șviteră. Francezii văzând pregătirile, ce le fac Helvețienii pentru primirea dușmanului lor, protestează retrăgându-și capitalurile mari, pe cari le au depus la băncile elvețiene. Aceasta e cea mai bună palmă: să lovești la punga pe celce îți vrea rău. Tot așa trebuie să facem și noi Românii față de străinii incuibați între noi.

Explozie pe un vapor rusesc. Pe vaporul rusesc Besserabeț, care circulă între Ismail și Tulcea—Galați, a explodat (s'a spart) o țevă dela cozan, rănind greu doi fochiști, cari au murit după câteva zile la spital. Vina a fost a mecanicului, care n'a curățit țevile, cu toate că aveă timp destul.

Ticăloșia poliției din New-York. În urma cercetărilor, cari s'au făcut la New-York (America), s'a dovedit, că polițiștii de-acolo au luat milioane de dolari dela proprietarii caselor, în cari cei proști erau jefuiți de bani la jocul de cărți. Jidanul Rosental, care nu e nici o pagubă, că a fost omorît, încă a fost unul din înșelătorii aceștia. El eră de origine din Galiția. Venind la New-York, s'a însurat cu o femeie foarte bogată, dela care a furat toți banii, apoi i-a dat drumul. Cu banii furăți a deschis o casă pentru joc de cărți, îmbogățindu-se din samă afară. Acum l-au ajuns răsplata.

Moarte năpraznică. Săptămâna trecută a trăznit în casa unui țaran din Hasling (Austria). Fulgerul i-a omorît soția și șapte copii.

Iarnă în Iulie. Din Șviteră (țară dela Austria spre apus, de unde ne-au venit vacile „Șvait“, bine zis: de Șviteră) se vestește, că acolo a nins în mai multe părți așa că lumea se crede în mijlocul iernii. Intr'un loc a fost viscol cu zăpadă, care a ținut zece ore.

Știri despre ninsori mari au venit și din Rusia, unde a nins în munții Caucaz până la poalele lor de cătră meazăzi. Aici s'au prăpădit și o mulțime de oi din cauza frigului neașteptat.

Pe timpul votului universal, egal și secret. — *János de Nagyhorbácsy és Tolvajházy ur:* Nevastă, suntem gata! Statul nu ne mai dă slujbe, în cari să nu muncim nimic decând au ajuns toți țărani alegători. Datorii nu mai pot face, că nu-mi mai dă nime bani cu împrumut... nu-mi rămâne alta de făcut, decât să muncesc în mod cinstit!

János de Nagyhorbácsy és Tolvajházy urnő (doamna): Vai de mine, cine ar fi crezut să ajungem așa de jos!

Până unde poate ajunge un fiu de general! În Franța a fost condamnat feciorul unui general la cinci ani temniță grea pentru tâlhării. Ajuns de tinăr în societatea celor mai ticăloși oameni, cunoscuți cu numele de anarhiști, s'a ticăloșit cu totul, mai ales, că și părinții trebuie să fi fost prea lăsători față de el.

Un vânător își împușcă din greșală fata. Vânătorul Ion Nicola din Măceș (județul Dolj) vrând să împuște niște paseră de pradă, din nebagare de samă a împușcat pe fată-sa Oprica, în etate de 19 ani. Nenorocitul părinte a vrut să se spânzure de supărare, dar a fost împedecat de ai casei. Fata e în spital, unde nu se știe de va scăpa cu viața.

Am dat știrea aceasta, ca să vadă ficine, cu câtă grije trebuie umblat cu arma încărcată.

Cruzimi englezești. În America-de Sud, în statul Peru, este o societate engleză, care se ocupă cu scoaterea cauciucului (un fel de gumă) din copacii de cauciuc. Lucrătorii sunt Indiani, adică vechii locuitori ai Americii. Funcționarii acestei societăți, ca să scoată cât mai mult cauciuc și să cheltuească cât mai puțin, au chinuit pe bieții Indiani în mod îngrozitor. În timp de 12 ani au omorît 30 de mii de Indiani, parte prin foame, parte prin bătăi. Abia acum s'a pornit cercetare contra hingherilor englezi, și asta mai mult din cauza celor din America-de-Nord, cari au început să facă larmă. Pedeapsa meritată — furcile — nu credem să o capete cei vinovați.

În crâjmă. Petru Lipindia și Petru Stoica din Gurariului (comit. Sibiiu) se găsiu în crâjmă la beutură. Un Țigan vine la Lipindia și cere despăgubire pentru o stricăciune, pe care i-ar fi făcut-o fratele lui Lipindia la bordeiul lui. Lipindia l-a apucat de ceafă și l-a aruncat afară. Frații Ilie și Vasile Pejanu au sărit în ajutorul Țiganului, ba au scos și cuțitele. După câteva minute Stoica și Lipindia căzură scăldați în sânge la pământ. Ilie Pejanu îi înjunghiasc cu cuțitul. Cei răniți au fost aduși la spitalul din Sibiiu.

Cum se cunosc ciupercile otrăvitoare. Ceapa se taie în câteva bucăți de mărimea unei nuci și se gătește împreună cu ciuperci. Când mâncarea este gata și ceapa a rămas albă, putem mânca fără grijă; dacă însă ceapa s'a înegrit sau a devenit brună, întreaga mâncare trebuie aruncată imediat, căci ciupercile sunt otrăvitoare.

Localul de întrunire al Românilor din Sibiiu și jur este Restaurantul Brătze, pe promenada Bretter, unde se află mâncări și beuturi bune și ieftine.

Dela „Asociațiune“.

CONCURS.

Comitetul central al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“ publică concurs, cu termenul de 31 Decembrie n. a. c. pentru o lucrare *contra emigrării poporului nostru în America*, pe lângă următoarele condițiuni:

1. Lucrarea va avea să fie scrisă în stil popular, arătându-se în ea toate primejdiile la cari sunt espusi emigranții, și pagubele materiale și morale ale celor rămași acasă.

2. Să se arăte mai departe, cum cei siliți de împrejurări a emigră s'ar putea feri de primejdiile, ce-i amenință, și și-ar putea păstra sănătatea trupească și sufletească, folosindu-și în același timp munca lor în modul cel mai avantajos și păstrându-și legăturile cu cei de acasă.

3. Să se arăte căile și mijloacele de-asi îmbunătăți oamenii noștri starea lor materială și a-și desvoltă puterea morală aici, fără de a mai emigra.

Cea mai bună lucrare cuprinzând material pentru 4 coale de tipar (formatul Bibliotecii populare a „Asociațiunii“ (va fi premiată cu premiul de cor. 100.— pus la dispoziție din partea dlui Ioan Pop, preot greco-cat. român în Aurora III. (Statele-Unite) și se va publica în această bibliotecă în cursul anului viitor (1913).

Autorii să-și de-a numele într'un plic închis, provăzut cu motto, trimițând, în chipul acesta, lucrările lor anonim.

Fiind lucrarea aceasta de o deosebită importanță pentru viitorul poporului nostru, rugăm cu toată insistența pe domnii preoți, reînțorși din America, și pe ceice trăesc acum acolo, să-și ia sarcina de a da în mâna țaranului nostru o lucrare în adevăr bună și folositoare.

Sibiu, în 25 Iulie n. 1912.

Andrei Bârseanu,
prezidentul „Asociațiunii“

ECONOMIE

Românii, criza de bani și reuniunile de credit.

S'a vorbit și până acum de criza de bani dela noi, ba s'a chiar scris și explicat cauza și în „Foaia Poporului“.

Până acum nu se poate ști sigur, într'u cât încurcătura sau criza aceasta de bani a stricat sau a folosit Românilor. Mulți vor zice, că a stricat, deoarece nu s'au putut face cumpărări și vânzări. Așa e, dar eu zic, că criza aceasta ne-a adus și o învățătură și anume: să ne întindem numai cât ne ajunge straiul.

S'au sporit băncile ca ciupercile. Toate s'au făcut, ca să vie în ajutorul țaranilor noștri, cari să ajungă mai iute la bani pentru a-și cumpăra cele de lipsă.

Imprumuturi s'au dat destule, poate prea destule, căci băncilor le-au stat într'ajutor alte bănci mai mari, așa încât ale noastre s'au prea întins, adevărat au dat imprumuturi multe din banii altora, iar acum când cele străine nu mai dau bani, ba îi cer și pe cei dați, bieteile bănci sunt silită a face bani pe ori și ce cale, fie că cer banii dați cu imprumut înapoi, fie că iau dobânzi mari dela imprumutători.

Încurcătura de bani e gata. Oamenii s'au îmbulzit la bani, că i-au căpătat ușor, deși cu procente de tot mari, au cumpărat pe ei pământ în nădejdea că vor plăti datoria pe rând și acum băncile își cer banii dela bietul țaran, că și ele sunt silită de alții a le da banii înapoi.

Unde ne mai trebuie o mai mare încurcătură și o mai mare sărăcie pe capul bietului țaran? Banii trebuie să-i dea la bancă, dar de unde? Și-ar vinde din pământ dar nu-i la cine. Merge cu vitele în târg dar nu le cumpără nime, că nu-s bani, că-i criză de bani. Sărăcia și năcazul e gata pe capul omului.

Vedeți, de aceea zic eu că criza asta de bani poate ne-a adus și ceva învățătură. E vorba să nu lăcomim așa tare la ban străini; cât putem să ne ajutorăm cu bani proprii. Decât gazdă cu opt boi, jughere multe de pământ, și sute și mii de coroane datorie, mai bine două vacuțe cu lapte și pământ cât să putem ținea casa cu bucatele trebuincioase și să nu fim datori nimănui. Celce nu-i dator trăește mai fără gânduri.

Reuniunile sătești să le facem mai mult pentru păstrare, să dedăm oamenii noștri la păstrarea banilor. Să strângă părăluțe albe pentru zile negre. Să nu-și prea cumpere multe până nu are aproape toți bănișorii lui. Cine cumpără pe datorie plătește de două ori, căci plătește și banii împrumutați și camăta lor! Și azi camăta e mare!

Băncile și reuniunile noastre (fie între noi zis) sunt cam scumpe. Vreau să arete venit mare la capătul anului și să-și plătească funcționarii ca și altele străine. Cei drept că venitul curat îl dau și spre scopuri filantropice, adevărat de binefacere, ajutând școalele noastre și bisericile, dar ce folos că străinii ni-le hulesc și arată cu date că țaranul plătește la unele bănci de ale noastre cu 3-4% mai mult ca la cele străine.*)

Să lucrăm cu chibzuială, căci a-l ajutator pe om cu procente mari mai mult îi strică, decât folosim.

Să formăm mai mult reuniunile pentru păstrare, decât pentru credit și să ne mărginim a împrumuta numai bani de ai noștri, iar nu bani străini, cari ne folosesc numai de azi pe mâine.

Să nu lăcomim la bani de împrumut, căci ușor îi căpătam câteodată, dar, Doamne, cu greu îi putem da îndărăpt. *Chimu.*

Știri economice.

Aviz. Cursurile „Școalei pentru economia și industria de casă“, (Sibiu, Berggasse Nr. 9), susținută de „Reuniunea femeilor române din Sibiu“, se încep la 1 Septembrie n. Instrucțiunea secțiunii economice cuprinde: a) învățământ practic: pregătirea bucatelor, conservarea poamelor și legumelor, spălatul și călcatul rufelor, confecționarea rufelor etc.; b) învățământ teoretic: economia de casă, contabilitatea etc. Instrucțiunea secțiunii industriale cuprinde: cusut, croit, împletit cu mașina, tors și țesut. Informațiuni se pot primi dela Direcțiunea „Școalei pentru economia și industria de casă“.

*) E vorba mai ales de băncile mici cu capitaluri sub o sută de mii de coroane, unele cu 20—30 de mii, cari sunt o adevărată batjorură. În locul acestora ne trebuie bănci populare, Tovărășii, unde să se poată împrumuta numai membri, cari au depus bani. *Rcd.*

Eftinirea leșiei de tăbac. Pentru combaterea moliei de vii se întrebuițează o sumă făcută cu extras de leșie de tăbac, numit *tanaton* (grecește, moarte). Ministrul de finanțe aduce la cunoștință (Nr. 114,050/911), că a eftinit extrasul acesta. O cutie de 5 kg. costă 4 cor. 50 bani, 2 kg. 1 cor. 80 bani, 1 kg. și un pătrar 1 cor. 17 bani. Celce vrea să capete tanatonul cu preț redus, trebuie să alătore la cerere și un certificat dela primărie sau dela vre-o Reuniune de agricultură.

Starea sămănăturilor. După socotile făcute acum în urmă, *recolta bucatelor* în Ungaria întreagă (cu Ardeal cu tot) nu e așa de bună, cum s'a crezut înainte de secere. În unele comitate s'au făcut probe de treerat. S'a dovedit astfel, că recolta e cu preste 900 de mii de chintale (măști metrice, una de 100 kg.) mai mică. *Săcara* e secerată, pe alocurea n'a dat cât s'a așteptat. *Orzul* dă o recoltă mijlocie. *Cucuruzul* e aproape pretutindeni frumos, numai în 2 comitate e slab. *Cartofii* se desvoltă bine. *Varza* (curechiul) a suferit de lipsa de ploaie, acum a început să se intrame. *Cânepa* și *inul* bine. În *Transilvania*, ploile cele mari au făcut multă stricăciune. Seceta din Iulie (căt. nou) a împedat mult creșterea plantelor de nutreț și a erbii în Ungaria. *Ville* vor da o recoltă mai slabă decum s'a așteptat, pentru că au fost băntuite de peronosporă, mană și molii de struguri. *Poame* sunt pretutindeni puține.

Petrecheri.

Sebeșul-inferior. Tinerimea română din Sebeșul-inferior invită la *producția teatrală-corală* împreună cu dans ce o va aranja Duminecă, în 11 August st. n. a. c. în edificiul școlar din loc. Inceputul la 8 oare și jumătate seara. Prețurile de intrare: Locul I 1 coroană 20 bani; locul II 1 coroană; locul III 80 bai. Venitul curat este destinat pentru biblioteca parohială din loc. Suprasolvirile se primesc cu mulțumită și se cuitează în ziare. Spre orientare: Atât la trenul de 6 oare seara la Oltid, cât și la trenul, care vine dela Făgăraș, la gara Felsősebes stau la dispoziție trăsuri.

Programul e următorul: 1. Auzi valea, cor bărbătesc de I. Vidu. 2. Păc, păc, cor bărbătesc de I. Vidu. 3. Moartea lui Fulger, de G. Coșbuc, declamată de ***. 4. Uite mamă, cor bărbătesc de N. Ștef. 5. „Talpa iadului“, comedie în 2 acte de Rădulescu-Niger. 6. Hi, hai murgule, cor bărbătesc de Kiriac. 7. Țiganul în căruță, dialog comic de E. Suci. 8. Imnul unirii, cor bărbătesc de C. Por., armonizat de T. Popovici. — După concert urmează joc. — În pauză se vor jucă „Călușerul“ și alte jocuri naționale.

Arpașul-inferior. Tinerimea română din Arpașul-inferior invită la *producțiunea declamatorică-teatrală* împreună cu joc ce se va aranja Duminecă în 11 August st. n. 1912 în sala hotelului comunal din Arpașul-inferior. Inceputul la 8 oare seara. Prețurile de intrare: Locul I cor. 2; loc II cor. 1.60; loc III cor. 1. De familie 3 cor. Venitul curat este destinat pentru biblioteca populară. De mâncări și beuturi este îngrijit.

Programul e următorul: 1. Cuvânt de deschidere, rostit de dl paroh Trandafie

Dragomir. 2. „Noi vrem pământ“, poezie de G. Coșbuc, predată de dl Octavian Pavel. 3. „La o rândunică“, cor bărbătesc. 4. „Nevasta rea“, dialog, predat de d-ra Eufrosina B. Vasu și dl Nicolae G. Vasu. 5. „Bețivul“, de T. Speranță, predată de dl Nicolae Pop Vasu. 6. „Sună buciul“, cor bărbătesc. 7. „O Sâmbătă norocoasă“, piesă populară în 4 acte. După producțiune urmează joc.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.
Editura și tiparul „Tipografia Poporului“.

La numărul de azi al foii noastre se află adaus dela Ustredna Banka, asupra căruiia atragem atenția cetitorilor noștri.

Loc deschis.

Atestat oficios dela **institutul bolnavilor și de maternitatea de stat** din Laibach: apa naturală amară **Franz Josef** s'a constatat de folositoare, fiind luată în cantități din 150 până 200 grame, ca un mijloc plăcut care nu s'arecuză îndată. Afară de acia, față de celelalte ape însănătoșitoare pentru curățirea mașilor, apa „Franz Josef“ are acel efect: că e luată de bolnavi cu ușurință, fără a cauza neplăcere. Să poate cumpăra în farmacii și în prăvălii de ape minerale.

Atragem atențiunea cetitorilor noștri asupra renumitei fabrici de lumini și săpunuri **Meltzer** din Sibiu. Aceasta firmă e una dintre cele mai de frunte în țara întreagă. Cumpărătorii sunt serviți cât se poate de prompt și conștientios. Mai cu seamă lumini pentru sărbătorile Inverii, se pot cumpăra cu prețurile cele mai ieftine.

Doi învățăcei

români cu 4 sau 5 clase primare dela sat, din părinți vrednici, copii cu creștere bună, se primesc în prăvălia de marfuri mixte a subșcrișului, pe lângă condițiuni favorabile. Celor orfani le dau și îmbrăcăminte. Preferiți sunt ceice știu vorbi și ceva limbă străină.

671 1-8 **George Baciu,**
comerciant în Orlat (lângă Sibiu)

1-2 băieți de școală

se primesc în cvartir și întreținerea întreagă, pentru anul viitor de școală, într-o familie mai bună maghiară. Băieții au legătură și în familie, prin ceace pot învăța ușor limba maghiară, iar nemțește încă se vorbește. Copii din clasele de jos sunt știuși strict și ajutați a învăța. A se adresa la **D. Szilágyi**, Sibiu, Salzgasse (strada Sării) Nr. 31. 656 2-8

De vânzare

este din cauze familiare o prăvălie bine asortată cu **marfuri de coloniale**, licență pentru tabac și sare. Învărtire anuală 20.000 de coroane. Prăvălia are încăperile pentru magazinul trebuincios, precum și alte două odăi și culină pentru locuință. Respectivul cumpărător ar avea lipsă de vr'o 7000 coroane. Prăvălia se află în piața din comuna **Alfina** (comitatul Sibiu). A se adresa la **Michael Apfelbaum** acolo. (649) 4-3

Un ciur

în stare bună, se află de vânzare, pe lângă un preț ieftin, la **Matas Rastel**, Turnișor Nr. 69. 658 3-1

Creditul nostru

de

Dr. Pompil Cioban

costă 2 coroane, plus 20 bani porto. Se poate comanda la Librăria Foii Poporului în Sibiu.

O casă

cu boltă și mai multe odăi de locuit să află **de vânzare** în Sibiu, Schlengen-gasse Nr. 15. 653 4-3

Pardoseală.

După ce pardosirea stradelor și a trotarelor în Sibiu se urmează cu tot dinadinsul, — e în interesul p. t. proprietarilor de case, ca deja acum să se hotărască dacă voese sau nu a pardosi cu asfalt gangurile și curțile. Aceste lucrări, executate acum în legătură cu pardosirea trotarelor, costă eu mult mai puțin, decât atunci când s'ar face singuratică mai târziu. Preliminare și informațiuni dă gratuit întreprinderea de pardoseală cu asfalt **Siebenbürger Vereinsbank**, societate pe acții în Sibiu. 678 1-5

CREMA MARGIT

care se produce prin apotecarul din Arad **KOLOMAN de FÖLDES** este cea mai bună pomadă pentru obraz, pe care în 2-3 zile îl face frumos și întinerit.

Crema Margit e singurul mijloc contra pistriilor, pestelor de față, zgrăbănelor, miteșerilor etc.

Crema Margit e mijloc nelutecut contra roșcii pielii, a mînilor și feței, precum și contra arșiței soarelui.

Crema Margit produce un efect deosebit prin aceea, că dacă ungem cu ea obrazul, în decurs de 2-3 zile față obrazului se curță de pistrii și peiele de față. 629 7-8

Crema Margit e absolut nevăditoare și fără miros, față nu scipește, de aceea a ea și cremă se poate folosi și ziua. Prețul unui borcan mare de **Crema Margit** a lui **Földes** costă 2 cor., un borcan mic 1 cor.

Pudră Margit albă, roză sau crem cor. 1-20

Săpun Margit pro bucată 70 bani.

Numai atunci veritabil, dacă fiecare entă poartă inscripția **FÖLDES KELEMEN apotecar în Arad**

A se păzi de imitațiuni!
Se capătă în SIBIU la: **Karl Frisch**, farmacie. **Fabri în Guld**, farmacie. **Gustav Meltzer**, prăvălie de săpunuri. **Meltzer**, parfumerie. **F. C. Molnar**, farmacie. **Morscher Károly**, drogerie. **Müller Károly**, drogerie. **Reischl Károly**, drogerie. **Rammler Er. In**, farmacie. în **Agata la Fröhlich Vilmos**. în **Kaposvár** la **A. W. Lingner** în **Medias** la **Obert József**

Un tânăr

din familie bună, absolvent de 3 sau 4 clase gimnaziale sau reale, află loc ca practicant la firma

Ioan Comșa & Fiu

Săliște (Szalistsye).

Un pod

de moară de benzin, purtat numai trei luni, pe trile foarte bune, un metru mărimea, se vinde din mână liberă. Prețul după înveală.

A se adresa la **Zabo Ferencz și soții** în **Racovița** (Oltrákovicza, u. p. Felsősebes). 673 1-3

Cumpăr orice cantitate

de

Foi de mesteacăn

Foi de nuc

Foi de mătrăgună (iarba codrului)

Foi de laurea (ciama fetei)

culesse de curând, uscate frumos și verzi, cu prețuri bune. Informații mai de aproape dă bucuros

J. ROHR, Szeged

export de vegetale.

Inseratele

numai atunci au valoare mare, dacă s'arecuză de pretindecă, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop s'arecuză deosebi inserarea în „FOAIA POPORULUI“. Informații să dau și comanda să primească la administrația FOII POPORULUI.

Theodor Popescu

Sibiu, Piața mică 14

ofer onor. public român din loc și jur diferite articole între cari

cravate, cămăși, gulere
cel mai nou facon etc.

Prețuri convenabile! Serviciu prompt și culant!

Restaurațiunea Grădina populară

care prin plantarea din nou a încă 10 arbori a fost transformată într-o adevărată

Grădină umbroasă

și permite a atrage atenția onoratului public asupra acestor schimbări.

Vinurile naturale — **Berea de Steinbruch**
Mâncările cele mai ieftine

precum și numărul abonațiilor, garantează din destul pentru deplina mulțumire.

Pentru **ospete** și **reuniuni** sau **baluri** stă la dispoziție o sală mică și una mare cu parchet.

Popicarie pentru vară și iarnă (Abonament 3 Cor., care se mai poate da pentru câteva zile din săptămână). 669 1-1

Zidăie concert la pian fără intrare.

Cu toată stima: **LUD. KWANKA**, Restaurateur.

Nicolae Bratu

Doi învățăcei

dela 13 ani în sus se primesc în covrigăria și hrutăria lui Albert Schäfer, Sibiu, strada Șaguna Nr. 11. — Băieți săraci, dar sărguincioși, primesc și hainele de lipsă. 671 1-3

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e după *calendarul vechi*).

- 28 Iulie: Reghinul săsesc, Rodna veche.
 29 Iulie: Apoldul mic, Ațel, Ghioma.
 30 Iulie: Canița mare, Eperjes.
 31 Iulie: Avrig.
 2 August: Becicherecul-mare, Ferihaz, Șomcuta mare, Timișoara.
 3 August: Haroscherec, Komarom, Luna.
 4 August: Macău.
 5 August: Budapesta, Drag, Mociu, Soborșin, Voila.
 6 August: Ațud, Farcașlacă, Goroslăul de pe Someș, Papolt.
 7 August: Mânăsturul ung.
 8 August: Barot, Boroșneul mare, Cetatea de baltă, Ciozveni, Ciuc-Cosmaș, Dej.
 10 August: Copșa mică, Șarcaia, Vințul de sus.
 11 August: Copșa mare, Făget, Sebeșul săsesc.
 12 August: Becăș (Gheorghio), Corond, Merghindeal, Vinga, Zarand.
 13 August: Baia-mare.
 14 August: Frata ung., Jimborul mare, Mocrin, Moldova veche, Viștea de jos.

În aceste zile se ține în comunele de mai sus târgul de mărfuri, pe când târgurile de vite, cai, oi, porci, etc. se țin, ca de obicei, cu 1-2 zile mai înainte.

Prețul bucatelor

În EIBHU la 6 August st. n.:

	Cor. 17.— până 18,20 de hectolitru	
Grâu	12.—	13.—
Măoră	11,80	11,00
Orz	9.—	10.—
Ovăz	15.—	16.—
Cucuruz	8,20	8,10
Cartofi	—	—
Wacole	—	—
Waină Nr. 3	84,60	84,60 la 100 chilo
" 4	85,60	85,60
" 5	84,60	84,60
Hâmbină	160.—	162.—
Ușoare de porc	160.—	162.—
Sân brut	80.—	80.—
Sân de lumini	80.—	88.—
Sân de lumini topit	104.—	104.—
Săpun	66.—	66.—
Fân	8,40	4.—
Lemne de foc nepălită	9,60	10,20 la met cub
" " " plătite	8.—	8,60
Spiri rafinați	2,25	2,30 la litru
Spiri ordinari	2,28	2,25
Ume de viță pentru supă	1,36	până 2.— la chilo
" " " friptură	1,68	2.—
" " " vițel	1.—	1,80
" " " porc	1,20	2.—
Ovăz 10 hectoli	—,57	—,67
Un pătrar de miel	—	—
Ume de cal	—,80	1,20

În BUDAPESTA în 7 August st. n.

	Cor. 11,60 până 11,62 la 50 chilo	
Grâu de Tisa 78 chilo	11,60	până 11,62
" 74	11,55	11,67
" 80	11,62	11,77
Băcăria	9,15	9,40
Orz	8,90	9,10
Ovăz	10,90	11,10
Cucuruz	9,10	9,20

Prețul banilor în 31 Iulie n.

	comparat:	vândut
Galbeni	Cor 11,80	11,89
100 Lei, hârtie	84,80	95,20
100 Lei, argint	82.—	94,80
Lire turcești, aur	21,45	21,65
1 funt șterlingi englezești	28,92	28,92
100 marce, aur	117,55	118.—
100 " hârtie	117,55	118.—
Napoleon	19,66	19,15
100 Ruble rusești, hârtie	258,50	2,55—
100 " argint	242.—	2,45—

Publicațiune

de licitațiune minuendă.

Comitetul parochial din Poiana (comitatul Sibiu), dă în întreprindere prin licitațiune publică minuendă, care se va ține în școala din Poiana, Duminecă în 11 August st. n. a. c., în caz de nereușită în cealaltă Duminecă din 18 August st. n. a. c., la 3 oare d. a., zidirea unei sale de învățământ împreună cu unele adaptări la edificiul școlii gr.-or. din »Deal«, în Poiana.

Prețul strigării 15.000 cor., cu observarea modificărilor în plus și în minus a lucrărilor stipulate în planuri și în preliminar.

Licitanții au a depune vadiu de 5%, a prețului de strigare, în număr sau în hârtii de valoare acceptabile.

Se primesc și oferte provăzute cu vadiul recerut și cu declarațiunea că oferentul cunoaște condițiunile de licitație precum și planurile și preliminarile.

674 1-1

Poiana, în 3 August 1912.

Comitetul parochial.

Anunț de licitare.

Composesoratul *Rozoare* din Rucăr, comitatul Făgăraș, dă în licitație publică pășunatul său în estindere de 200 jug. catastrale de clasa I, cu fântână în mijlocul teritorului de pășunat pe lângă următoarele condițiuni:

Din teritoriul de 200 jug. să pot folosi începând din 28 August 1912 până în 28 August 1913 numai 118 jugăre, iară restul de 82 jugăre să pot folosi numai din 1 Octombrie 1912 până în 6 Maiu 1913 s. n.

Ziua de licitare să statorosește pe 18 August 1912. În 2 ore d. a.

Prețul de strigare să statorosește 1000 cor., la care să n. să depuns 10% vadiu. Oferte în scris încă să primesc.

657 3-3

Condițiunile mai detaliate să pot vedea la președintele Composesoratului în ziua de licitare.

Rucăr, la 20 Iulie 1912.

Ioan Neagoșu,
președinte.

Dentist

615 6-527

VIRGIL MUNTEAN

Sibiu, strada Măcelarilor

intrarea prin

Strada Poplăcii (Quergasse) Nr. 22.

Pune dinți

în cauciuc și de aur cu prețuri moderate.

Se caută

O femeie din casă bună, cu preferință văduvă sau fată mai în vârstă, pentru serviciu în o familie de profesor română în Sibiu. Se cere să se priceapă în câțva și la fier. Post stabil, pe mai mulți ani. Plată de 20-30 cor. lunar. Dacă oferenta se obligă a stă cel puțin un an în serviciu, — i-se dau spesele de călătorie la Sibiu și îndărăpt. Oferte în scrisoare închisă să se adreseze la „Foaia Poporului“ în Sibiu până în 20 August n. c.

876 1-1

Mare succes

au inseratele în „Foaia Poporului“ unde sunt cetite de mii de persoane de pretutindena din toate țările și din toate cercurile sociale, atât inteligență cât și popor.

De aceea „Foaia Poporului“ este cel mai potrivit organ pentru publicarea a tot felul de inserate: pentru ocuparea sau căutarea unui post, apoi pentru vânzări, arândări, cumpărări, deschideri de prăvălii și alte instituțiuni, com și anunțarea a tot felul de mărfuri și articli ce trebuiesc persoanelor singuratică sau în familie. — Informații asupra prețului inseratelor se dau cu plăcere la

Administrația
„FOAIA POPORULUI“

Onorate Domnule!

Cunoșcând multele lipsuri ale publicului românesc din provincie, deja din anul 1910 începând am deschis în Budapesta un

Biron de informații și Agentură românească.

Dau ori ce informații în ori-ce cauză ce se ține de Budapesta. Dau informații relative la petițiile înaintate la diferitele ministere și la alte ofiții publice. Dau informații în chestii de licențe. Urgitez rezolvirea petițiilor. Vorbesc în persoană cu referentul cauzei și rog rezolvire favorabilă. Cu drag li conduc prin Budapesta pe aceia, cari vin să vază frumusețele orașului, ori cu afaceri prin capitală.

Cumpăr pe bani gata

tot felul de galice, ouă, miei, porci, oi, viței, vite mari, porci, lână, piei, iepuri, — mai departe mere, pere, nuci, prune, miero de stup, coară, fasole, cartofi, ciuperci, varză, vin, rachiu, fân, mohor, lemne; păduri; moșii.

Dacă îmi trimiteți adresa

bucuros Vă trimit în fieștecare săptămână un „Aviz săptămânal“ despre prețurile diferitelor mărfuri din Budapesta.

Esoperez

627 4-

dela băncile cele mari din Budapesta împrumuturi pe amortizare cu procente mici.

Vă fac atent

că în interesul DV. este, dacă în ori-ce cauză Vă adresați mie. Dacă veniți la Budapesta, să veniți la mine, căci eu Vă recomand advocați buni, medici vestiți, Vă conduc pe la fabrici să Vă alegeți mașine, motoare, mori, ferestrele pompe, automobile etc. Griješc ca să nu fiți înșelați. Fiind de față, ca martore la facerea contractului, nu las ca contractul să conțină altceva, decât aceia, ce am hotărât și cum am tocmii.

Zilnic primesc plângeri dela țărani români, cari cumpărând mașini prin agenți străini, au fost înșelați iscăbind contracte a căror conținut nu l'au cunoscut neștiind țărani români ungurește.

Planul meu este ca, conducând pe românul nostru la fabrici și nu la agenți de mașine, drept din mâna primă să-și cumpere cele trebuincioase, și săl scutesc de șarlataniile agenților și săl scap de procese. — Vă ofer serviciul meu einstit și românesc pentru o taxă mică. Pentru răspuns să îmi alăturați o marcă postală.

Cu stimă:

L. OLARIU, Budapesta, II., Tölgyfa-u. 16. H. 8.

în Buda, lângă podul „Margithid“.

O menajeră

o economă harnică și pricepută, etate potrivită, să cunoască limba română, germană și maghiară, precum și o **bucătăreasă** vrednică, să caute pentru o gospodărie mare românească la țară, 10 minute depărtare de București. Amatorsele se vor adresa la Hotel Bonfert, Camera Nr. 15, în Sibiu 668 2-2

Aviz.

Aduc la cunoștința onoratului public, că mi-am câpătat drept de **licență închisă**.

Servesc cu diferite soiuri de **vinuri vechi** (din 1906 încoace) precum și **rachiuri dulci**, **rachiuri de drojdie** curat și **șpirit rafinat** dela 2/3 litră în sus, 660 2-6

Nicolae Soră Băroiu,
Szelistye Nr. 1066.

De vânzare.

O prăvălie de colonie și alte mărfuri mici, cu licență de beuturi, tutun și sare, aflătoare într-un oraș cu 8000 de locuitori, din cauza altor afaceri să vinde momentan din mână liberă. Are locuință în legătură cu prăvălie. Doritorii se pot adresa la administrația „Foi Poporului”, de unde vor primi adresa respectivului. Pentru răspuns a se adauge o marcă de 10 bani. 667 2-3

Băieți

se primesc ca învățăcei la

Stefan Moga, fronzelar
Sibiu, strada Trenului Nr. 1.

Băieți orfani capătă toată întreținerea și îmbrăcămintea. 684 5-6

Biblioteca „Foi Poporului”.

- Din Biblioteca „Foi Poporului” au apărut până acum următorii numeri:
- Nr. 1. Nichita Balica, povestire istorică de Silvestru Moldovan și Movila Iul Burcel, de V. Alexandri. Ediția III.
 - Nr. 2. Doine și strigături, culese și întocmite de Nicolae Regman. Ediția III.
 - Nr. 3. Găsitul, poveste de Emil V. Degan și Punga cu noroc și căciula fermecată, povestire orientală preluată de Silvestru Moldovan. Ediția III.
 - Nr. 4. Pomăritul, sfaturi în formă de dialog, de Iustin Sohorca, inv. Ediția II.
 - Nr. 5. Ulisse, regele din Ithaca, povestire istorică de Silvestru Moldovan.
 - Nr. 6. Ris și veselie, anecdote și glume. Ediția III.
 - Nr. 7. Găciturii, de Isidor Dopp, inv. Cu un adnex: Glume. Ediția II.
 - Nr. 8. Edip, nenorocitul rege din Teba și alte întâmplări din vechime, povestiri istorice de Silvestru Moldovan.
 - Nr. 9. Poezii populare și povești, greble și netezite și la lume împărțite, de Parteniu Giurgescu.

Fiecare număr costă 20 bani, iar pentru poștă este a se trimite 5 bani deosebit de fiecare carte (număr).

Alte numere în pregătire.

Capital social Coroane 1,200.000.

Telofon Nr. 188.

Postparcassa ung. 29,349.

„Banca generală de asigurare”

societate pe acții în Sibiu—Nagyszeben.

este prima bancă de asigurare românească, înființată de institutele financiare (băncile) române din Transilvania și Ungaria.

Prezidentul direcțiunii: **PARTENIU COSMA**

directorul executiv al „Albinei” și prezidentul „Solidarității”.

„Banca generală de asigurare” face tot felul de asigurări, ca asigurări contra focului și asigurări asupra vieții în toate combinațiunile. Mai departe mijlocește: asigurări contra spargerilor, contra accidentelor și contra grindinei.

Toate aceste asigurări „Banca generală de asigurare” le face în condițiile cele mai favorabile. Asigurările să pot face prin orice bancă românească, precum și la agenții și bărbaii de încredere ai societății. — Prospekte, tarife și informațiuni să dau gratis și imediat.

Persoanele cunoscute ca acvizitori buni și cu legători — pot fi primite oricând în serviciul societății.

„BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE” dă informațiuni gratuite în orice afaceri de asigurare fără deosebire că aceste afaceri sunt făcute la ea sau la altă societate de asigurare.

Cei interesați să se adreseze cu încredere la:

„Banca generală de asigurare”
Sibiu—Nagyszeben — Edificiul „ALBINA”.

„Reuniunea română de înmormântare din Sibiu”

recomandă cu toată căldura binevoicării atențiuni a numărului nostru public din Sibiu și din provincie

Întreprinderea proprie de înmormântări,

bogat sortată cu tot soiul de obiecte trebuincioase la înmormântări, între cari **si-criuri, cununi, acoperitoare, ghetă (păpuși), felinare, cruci, care funebre, etc.**

Prăvălia Reuniunii Strada Quer Nr. 3,

(casa fabricantului G. Moga) să găsește sub îngrijirea dnlui **Ioan Roman** (patronul salonului de barbierie din strada Quer — Poplicii mici — Nr. 4), care stă la dispoziție în toate afacerile privitoare la înmormântări, fie în Sibiu, fie la transportarea de morți afară de Sibiu.

Înmormântări se fac de clasa I-a, a II-a și a III-a. Înmormântarea membrilor răposați și Reuniunii se face cu preț redus! Comandele să îndeplinească cu prevenire și cu toată punctualitatea

Întreprinderea să îngrijească de trăsuri, de tot soiul de tipărituri, ca redactarea și tipărirea anunțelor funebre, etc. etc.

Cum venitul curat al întreprinderii e menit să înmulțască fondul „Azilului” pentru adăpostirea orfanilor și neputincioșilor noștri scăpțați proștimea, dăscălimea și ceilalți cărturari ai noștri, sunt rugați a stărua pentru înscrierea de membri la Reuniune cu taxa de cor. 2 de înscrieri și 60 bani după cazul de moarte al câte unui membru și pentru a se folosi de întreprinderea noastră în cazuri de înmormântări.

Pentru biroul Reuniunii:

Pant. Lucața,
prezident-director.

Romul Perian,
casier.

Vict. Tordășianu,
secretar.

MOTOARE DE BENZIN

pentru întreprinderi industriale și economice e bine a cumpăra dela o fabrică de motoare sau prin un om de fach, care apoi stă totdeauna la îndemână, când s'ar întâmpla ceva piedecă la motor. De aceea nu e potrivit a cumpăra dela agenți, cărora lucrul de căpetenie le este venitul ce-l au ei în urma vânzării, iar celelalte urmări nu-i privește.

Cine dorește a cumpăra vr'un motor să se adreseze cu încredere la

Fabrica de motoare **Ferd. Zaller** Sibiu—Nagyszeben
Strada Franciscanilor Nr. 6

unde prețurile sunt cu 30% mai ieftine ca ori unda. 488 23—

Se primesc și execută tot felul de **reparaturi** și schimbări în construcție.

MULTE SCRISORI DE RECUNOȘTINȚĂ.

O moară

cu donă petri, mânăta cu abur, putere de 10 cai, sitău pentru stors (leu, e de vânzare din mână liberă. Pentru amănunte a se adresa proprietarului **George Gude**, econom în *Căfelul-român* (Oláhkeczel, u. p. Krasna, Szilágymegye). 659 3-2

Conducător de automobil.

Un tânăr român, care cunoaște bine diferite motoare, caută un post ca conducător de automobil (șofer, mecanic). Adresa respectivului tânăr se poate afla la administ. „Foi Pop.“ 662 2-3

Îngrijirea frumuseții

in mod igienic,

Masaje cu electricitate

Colorarea părului

se efectuează foarte conștientios la

MADAMA ZINK

Salon pentru dame de frizat și pieptenat 644 4-

Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 26, etajul I, în stânga.

Beutură excelentă și cu gust bun, care produce sânge. — Recomandată de medici contra bolii de anemie, lipsă de sânge, nervozitate, reconvalescență.

Influențează producerea sângelui, întărind mușchi și nervii, dă apetit fără a avea ceva urmasi neplăcute asupra stomacului sau la dinți.

Prețul unei sticle mari Cor. 3-50, una mică Cor. 2-. Se capătă în toate apotecele.

Depozitul principal la:

GUIDO FABRITIUS,
apotecar în Sibiu.

Nu uita

stimatelor cetitor, — la comande sau tot felul de alte cumpărări, făcute în urma unui inserat cetit în foaia noastră, — a aminti și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai cetit în inseratul din „Foaia Poporului“.

Prin aceasta contribuți și D-Ţa la răspândirea și lăţirea foii noastre, iar pe de altă parte vei fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

Lemn pentru clădiri!

Parchete de stejar de primul rang și bine uscate, în orice cantitate, aduce-lea fabrica de parchete **Neuschloss Nasicz** în **Slavonia**, precum și tot felul de **scânduri de brad, trepte, lați și alte lemne pentru clădit** cu cele mai ieftine prețuri recomandă și livrează 498 21-

Glanz, Szánto & Macelariu
magazin de lemn de lucru

Sibiu, strada Rîului (Flussgasse) Nr. 6.

Frații Karczag în Budapesta.

La cea mai mare înaintare în prezent au ajuns

Locomobilele pentru păcură „EOS“

508 20- („Eos“ Hochdruck-Viertakt-Rohölokomobil)

Cu informații și oferte gratuite servește cu plăcere reprezentantul

M. SCHÖNBERGER
SIBIU, Piața Hermann Nr. 8.

cari sunt patentate și au toate avantajile motoarelor Dicsel.

Cea mai ieftină și mai sigură putere motrică. — Spese pentru o putere de cal pe oară numai 3 fileri. — Nici un aparat de aprins. — Ori-când și momentan gata de lucru. — Pentru îmbălătit deosebit de potrivit. — Condiții avantajoase de plată.

Schimbare de local.

Prin aceasta îmi permit a aduce la cunoștința onoratului public, că

Prăvălia de mănuși și bandage

ce am avut-o în Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 57 mi-am mutat-o în localul din **Strada Poplăcii (Quergasse) Nr. 1** în colțul Promenadei Bretter — Casa Rumler.

Mulțumind tuturor pentru binevoitorul sprijin de până acum, rog a mă cerceta și în viitor, garantând un serviciu bun și ieftin

Cu toată stima

F. STOIBER.

Sprijiniți industria națională!

OPINCI

În orice calitate, apoi **plei întregi pentru opinci** precum și **plotezoage** cu prețurile cele mai reduse, se află 665 2-7 de vânzare la

Ioan Grecu

măstru piețar în **Porcești** (Verestorony).

Fabrica de săpun și lumini

Mânăta cu abur a lui **Infinităta în 1848.**

Meltzer în Sibiu

Prăvălie și magazin în strada Gușteritei
Filiale: Piața mică și strada Cisnădiei
recomandă bine cunoscutele sale fabricate, indecabi

Lumini de stearină și ceară

pentru biserici și înmormântări

Săpunuri foarte bune și ieftine.

Tot felul de săpunuri pentru toaletă.

Revânzătorii primesc rabat mare.

La cumpărări mai mari se fac și altor persoane cele mai moderate prețuri. Oferte și prețuri-curente se trimit la cerere gratis și franco.

Tot felul de tipărituri moderne

execută ieftin, grabnic și conștientios

„Tipografia Poporului“

SIBIU

strada Măcelarilor Nr. 12.

Ilustrate cu porturi românești

precum și

DIFERITE ILUSTRATE FRUMOASE

în mare alegere și cu diferite prețuri.

TOT FELUL de BILETE de VIZITĂ

în cel mai modern stil.

HARTIE de EPISTOLE

în diferite prețuri și calități.

BILETE de CUNUNIE

dela cele mai simple până la cele mai fine.

Pentru căsătorie.

Un țeran văduv cu stare bună, locuitor într-o comună din Mărginime, unde are boltă, caută o fată de vr'o 25 ani sau o văduvă cum se cade, spre a se căsători. E de dorit ca numita să se priceapă puțin la ale boltei și se aibă și ceva avere. Scrisorile sunt a se adresa la administrația „Foi Poporului”, de unde se vor trimite respectivului. 650 3-4

30,000 părechi
păpuți și ghete
se vând cu preț redus

Toate în lume
se scumpesc!

pâinea, carnea, chiria casei, numai
păpuții și chetole escutate în atelierii lui.

VASILIE BAN

la „Cisma mare roșie”

după cum se numește prăvălia lui se ieftinesc.

Pentru ce? Pentru că această renumită prăvălie de în-călțăminte s'a mărit în casa proprie și la fiecare păreche se trage jos chiria. De aceea el poate lîfera păpuți buni și trainici pe lângă prețuri ieftine.

VASILIE BAN, Sibiu

Strada Ocnel (Burgorgasse) Nr. 7.

Casa proprie.

Dumineca deschis până la 10 ore înainte de amiază.

COMANDELE DIN AFARA SE VOR EXECUTA PUNCTUOS CA ȘI PANA ACUM 161 10 -

PRIMUL ATELIER DE MAȘINI
în OCNA-SIBIULUI

Aducem la cunoștință onoratului public, că ne-am mărit atelierul nostru de mașini, în care primim și executăm tot felul de **mașini speciale și agricole**. Anume: **motoare, mori, garnituri de îmblătit**, precum și **apaducturi, instalațiuni de lumină electrică, construcțiuni de fer** pentru **edificii**, cu prețurile cele mai moderate.

Cu toată stima:

BUZDUGHINĂ și STANCIU
Ocna-Sibiului, Sospatak utca 6.

472 14-

Atelier de curelărie, șelărie și cofetărie

ORENDT G. & FEIRI W.

(odinioară Societatea curelarilor.)
Strada Cisnădiei 45. SIBIU. Heltauergasse 45.

Magazin bogat în articole pentru căroșat, călărit, vânat, sport și voiaj, poclăzi și procovături, portmonee și bretele solide și alte articole de galanterie cu prețurile cele mai moderate. Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârzob) permanent în deposit. 63 41-

Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin. Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco. Comande prin poștă se efectuează prompt și conștientios. Mare deposit de hamuri pentru cai dela soiurile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (țoluri) de cai și cofere de călătorie.

Berea albă și neagră
din
Bereria dela Trei-Stejari
in SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Accastă bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari o cunosc, atât la orașe cât și la sate. 107 70 -

Că berea noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo, că cumpărătorii se înmulțesc mereu.

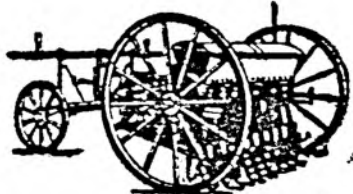
REGISTRIRTEI SCHUTZMARKE

Frații Gömöri

Magazin dela fabrică pentru mașini economice

* **Budapesta, IX., Boráros-tér Nr. 2.**

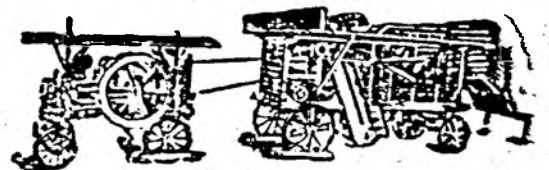
Reprezentanța generală pentru Ungaria a fabricii de mașini și turnătorie de fier **K. & R. Jezek in Blansko.**

Recomandăm mașinile de sămănat, construcție tare, cu aparat de săpat și sămănat cucuruz, sistemul cel mai nou, care corespunde întru toate timpului de față.

Mașinile de îmblătit cu motor, instalațiile de mori și mașinile de sămănat, pe cari le-au lîferat firma **FRAȚII GÖMÖRI** sunt bine primite în toată țara, de aceea ne recomandăm onorațiilor economi.

Mai departe recomandăm următoarele mașini speciale: tăvăluguri pentru zdrobitul pietrișului cu suluri de peatră și cilindru cernător, spre a se folosi la petriș mărunt și mai mare; cum și a se mîna

Garnituri de îmblătit cu motor! distinsse cu numeroase premii prime, lîferăm pe lângă deplină garanție și condiții avantajoase de plată. Pentru instruirea la purtarea mașinilor de îmblătit trimitem gratis un monteur la fața locului.

cu apă, abur sau motor. Mașini pentru fabricarea de cărămidă, instalații complete pentru țiglarii, mașini pentru producerea cimentului și spargerea pietrii.

Cumpărători serioși, cari se interesează de mașinile noastre, îi cercetăm noi acasă personal pe spesele noastre, prin ceace cumpărătorii cruță proviziunea agentului, ajung deci mai ieftin în posesiunea mașinei și sunt siguri de cel mai bun serviciu.

De vânzare.

In comuna Grădiște (comitatul Hunedoarei) se află de vânzare o casă dimpreună cu o prăvălie bine cersetată, unde sunt tot felul de mărfuri, beuturi și magazin de ziglă. A se adresa la proprietarul Isidor Hirsch în Grădiște (Várhely, Hí nyadmegyé). 645 2-6

Cheag natural în formă de praf.

Important pentru fabricarea de caș. Cheagul natural al Dr. Blumenthal în formă de praf, este cel mai bun și mai ieftin mijloc pentru fecșegarea lapteului, chemico curat, întrecu mult toate mijloacele de incheșare de până acam. Acest cheag este preparat din cei mai buni culci de viței. El este absolut liber de materii fetide, colorante sau mucoase provenind din culci; de acide sau alte substanțe înrebuinate prin conservarea cheagului obișnuit. Prin această curățenie absolută, recunoscută de fabricanții cei mai competenți în brânzeturi cheagul natural nu împiedecă de loc fermentațiunea normală a brânzei, și dă o tăietură foarte fină, evită umflarea și prin ludepărtarea mai perfectă a zărului produsul e mai bun. O încercare de convișge. Singura vânzare de cheag natural de-ai lui Dr. Blumenthal pentru fabricarea de caș, pentru Galiția, Bucovina și Ardeal la 653 8-

M. LINDEMANN, agentură
Czudyn (Bucovina).

Dose de probă gratis și franco rog a se cere dela Lindemann Czudyn (Bucovina).

Ludovic Ferencz,

EXPORTOR DE BARBAȚI

SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stofe de primăvară și vară în mare asortiment

noutățile

Există chiar acum, pentru haine de bărbați stofe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaquete, și haine de saloni, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stofe pentru pardisiuri și „Raglam“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverenșilor confecționate în atelierul meu, imi permit a atrage deosebita atențiune a On. domnii preoți și teologi absolvenți. — În cazuri de urgență confecționez un rînd complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articli de uniformă, după prescripțiile croitura cea mai nouă.

Marcă de scutire „Anker“

Liniment. Capsici comp.,

(343 83-42) Indicațiune pentru

Anker-Pain-Expeller

este un l-ac de casă valorat de mult, care se folosește de mulți ani ca fricțiune sigură la podagră, reumatism și rețeli.

Atenție. Din cauza imitațiilor de puțină valoare să fim precauți la cumpărare și să primim numai sticle originale în ștampă cu marca de scutire „Anker“ și cu numele Richter. Cu prețul de 80 fil. C. 1.40 și C. 2.— să capătă aproape la toate farmaciile. Depozit principal la Iosif Török, farmacist în Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la
„Leul de aur“ în Praga :

Elisabethstrasse Nr. 5 neu.

Mobile moderne

in toate stilurile, cea mai solidă executare

pe lângă garanță recomandă

Emil Petruțiu

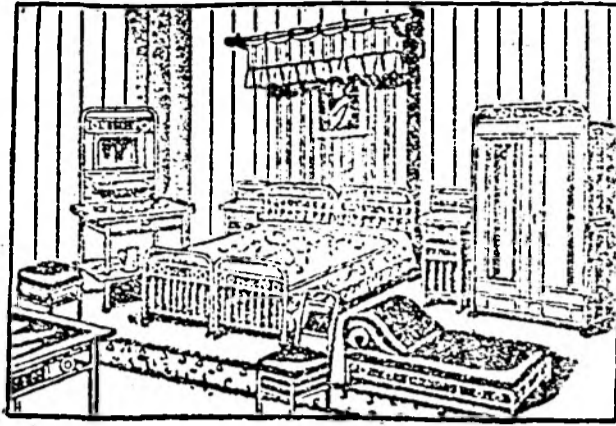
fabrică de mobile.

Telefon Nr. 47 cu legătură în lotreg comitatul.

Sibiu, Salzgasse Nr. 37.

Expoziție de mobilă zilnic deschisă, fără silă de cumpărare.

Primesc și execut toate lucrările de lipsă la biserici nouă și vechi.

500.000 de pași

poate umbla cu așa o păreche de papuci sau cizme, cari sunt cumpărate din atelierul meu sau provizute cu numele **George Limpede.**

Gratis reparez

orice încălțăminte scotind dela cumpărare 3 luni, dacă în acest timp e scos 10— de lipsă ceva reparare.

George Limpede

Sibiu, Piața Brânzei Nr. 9.

Mare atențiune!**Sam. Wagner.**

Prima turnătorie de fer Sibiană, Fabrică de mașini agricole, Atelier de mori și prăvălie de fer.

Recomandă cu cea mai mare căldură bogatul meu asortiment de tot felul de motoare dela prima fabrică, dela cel mai mic și până la cel mai mare; ascensori și mașini de treerat din renumita fabrică Hofherr dela cea mai mică și până la cea mai mare; numai puțin recomandă și tot felul de articole pentru edificări precum:

Cement de Portland și Roman din Beocin, Traverse, Trestie, Carton câtrănit pentru învălț, Pânză de sârmă pentru îngrădit, precum și ori ce fel de ferărie aparținătoare la edificări.

Tot pe lângă cea mai strictă garanție cu prețuri foarte moderate și condițiuni de plată avantajoase

Nu vă grăbiți a comanda din alt loc, — până nu veți vizita prima linie aceasta mare și bine asortată fabrică.

Efectuarea se face prompt și conștientos.

581 13—

Ferți-vă stimăți agricultori a nu cumpăra imitații și vă feriți de escroci.

In America unicul Depozit de cărți românești este
Biblioteca Română în New-York

65 St Marks Place.

145 66

Este dar în interesul fiecărui Român care pleacă sau este în Statele-Unite sau Canada, să ceară marele și ilustratul catalog al acestei singure instituțiuni române care pe lângă tot felul de cărți, note muzicale, și ziare ce apar în România și Transilvania, are și un foarte bogat asortiment de instrumente muzicale; fonografe, gramafone, plăci și tuburi cu cântece românești, ceasornice de tot felul, giuvaerice, mașini de scris, preparațiuni farmaceutice, articole de toaletă și alte mărfuri de foarte mare trebuință. — Catalogul se trimite fiecărui gratuit. — Se dau tot felul de informațiuni particulare adăugând marcă pentru răspuns. — „Biblioteca Română“ primește și mijloacele și armiterea de abonamente pentru „Foaia Poporului“.

Dela „Biblioteca Română“ se poate comanda și „Căldarul Poporului“ pe 1912.